

*Afsender: Lemvig Kommune
Rådhusgade 2, 7620 Lemvig*

Thorkild Balleby
Hedegårdvej 55
7620 Lemvig

Dato 27-10-2021

A01-2 Natur og Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig
Telefon: 9663 1200
www.lemvig.dk

Simon.Bach.Nielsen@lemvig.dk
J.nr.: 09.17.19P19-4-21

Ref.: SIBN
Dir. tlf.: 9663 1112

§16a-godkendelse af husdyrbrug

CVR-nr. 27 80 42 76
P-nr. 1.010.728.343

Hedegårdvej 55, 7620 Lemvig

1aæ, Kronheden, Lomborg

Sdr. Agerskov, 2019

Godkendelse af	den 27. oktober 2021
Annoncedato	den 29. oktober 2021

Indholdsfortegnelse

Datablad.....	3
Læsevejledning	4
1. Miljøgodkendelse med vilkår.....	6
1.1. Beskrivelse af projektet.....	6
1.2. Afgørelse.....	6
1.3. Begrundelse for afgørelsen	8
1.4. Vilkår og generelle regler	10
1.4.1. Vilkår.....	10
1.4.2. Generel regel om effektiv rengøring	13
1.5. Offentlighed og høring	13
1.6. Klagevejledning	15
2. Generelle forhold	16
2.1. Meddelelsespligt	16
2.2. Frist for udnyttelse og kontinuitetsbrud	16
2.3. Revurdering og retsbeskyttelse.....	16
3. Anlægsbeskrivelse	18
3.1. Lokalisering.....	18
3.1.1. Landskabelige forhold	20
3.1.2. Alternativer og 0-alternativet.....	21
3.2. Dyrehold, staldanlæg og management	23
3.2.1. Produktionsareal	23
3.2.2. Emissionsgrænseværdi for BAT	23
3.3. Gener	25
3.3.1. Lugt.....	25
3.3.2. Støj.....	26
3.3.3. Lys.....	27
3.3.4. Fluer og skadedyr	27
3.3.5. Støv.....	28
3.3.6. Transport	28
3.4. Forurening	29
3.4.1. Spildevand herunder regnvand	29
3.4.2. Husdyrgødning og foder	29
3.4.3. Affald	30
3.4.4. Råvarer og hjælpestoffer.....	31
3.4.5. Driftsforstyrrelser eller uheld.....	31
3.5. Ammoniakpåvirkning af natur.....	33
3.5.1. Beskyttet natur	33
3.5.2. Habitatvurdering	34
4. Bilag IV-arter	37
Bilag	43

Datablad

Ansøger

Miljø og Natur Landbrugsrådgivning
v/Jakob Altenborg

Byrumvej 30
9940 Læsø

Tlf.: 26 25 97 91

jakob@miljoeognatur.dk

for

Thorkild Balleby
Hedegårdvej 55
7620 Lemvig

Husdyrbrugets adresse

Hedegårdvej 55
7620 Lemvig

Matrikelnummer

1aæ, Kronheden, Lomborg

Virksomhedens art

Økologisk malkekvægsbesætning

Kontaktperson

Thorkild Balleby
Tlf.: 20 12 27 39

thorkildballeby@live.dk

CVR-nummer

27 80 42 76

CHR-nummer

56 084

P-nummer

1.010.846.508

Tilsynsmyndighed

Lemvig Kommune

Forside

Skråfoto af Sdr. Agerskov, 2019

<https://skraafoto.kortforsyningen.dk>

Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering

Læsevejledning

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit og en bilagsdel. Første del udgøres af selve miljøgodkendelsen med de vilkår, Lemvig Kommune stiller vedrørende indretning og drift af husdyrbruget.

Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er der redegjort for den påvirkning, det søgte projekt forventes at have på omgivelserne.

Bilagsdelen indeholder miljøtekniske beskrivelser af husdyrbruget og kortbilag, herunder ansøgers miljøkonsekvensrapport.

Sagen er behandlet efter LBK nr. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., herefter også kaldet Husdyrbrugloven og bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Miljøgodkendelse med vilkår

1. Miljøgodkendelse med vilkår

1.1. Beskrivelse af projektet

Ansøger (ejer) søger om at udvide antallet af kreaturer på adressen Hedegårdvej 55, 7620 Lemvig. Der skal bygges 848 m² stalde med et samlet produktionsareal på 848 m². Der er i dag i forvejen kreaturer på ejendommen. Husdyrbruget drives økologisk.

Ejendommen er beliggende i landzonen, ca. 3,3 km syd for Rom By som er den nærmeste byzone i området. Der er ca. 2,4 km til nærmeste samlede bebyggelse – Lomborg. Nærmeste nabo ligger i en afstand af ca. 150 m.

Grænserne for lugtemissionerne i forhold til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Der er i godkendelsen beskrevet forhold som støv, skadedyr, affald, lys og indkørselsforhold og hvorledes man vil sikre, at det ikke giver problemer i forhold til omkringboende. Der er tale om udvidelse af produktionen i forhold til den nuværende produktion, men i forhold til de hensyn der tages i forhold til naboer og miljø, skønnes det ikke at give anledning til øgede gener for omkringboende.

Fleksibiliteten giver mulighed for at kunne udnytte staldanlægget optimalt, og til at have det antal køer anlægget giver mulighed for.

Beregningerne er foretaget, så der tages højde for de værst tænkelige emissioner af ammoniak og lugt ved evt. ændringer i staldene. For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik i forhold til at begrænse ammoniakfordampningen. Dette er i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak, der må komme fra husdyrbruget.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. Grænserne er langt fra nået.

Ansøgningen er indsendt den 7. maj 2021 via det digitale ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, skemanummer 226 839.

1.2. Afgørelse

Lemvig Kommune godkender det søgte projekt på vilkår, der har til hensigt at beskytte den omgivende natur og miljø, samt de omkringboende.

Godkendelsen meddeles i medfør af Husdyrbruglovens § 16a, stk. 1, da ammoniakemissionen fra det søgte projekt overstiger 3.500 kg N/år.

Husdyrbrugets § 12-miljøgodkendelse fra 2017 bortfalder, når denne afgørelse tages i brug.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget, herunder, at der anvendes den bedste tilgængelige teknik. Lemvig Kommune vurderer, at hus-

dyrbruget ved at efterleve vilkår i godkendelsen kan drives uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Vær opmærksom på at godkendelser og tilladelser efter anden lovgivning, for eksempel rørlednings-, udlednings-, nedsivnings-, nedrivnings- og byggetilladelse, ikke er indeholdt i denne godkendelse, men skal søges særskilt hos Lemvig Kommune.

1.2.1. Dispensation for afstandskrav til offentlig vej og beboelse

Lemvig Kommune dispenserer for Husdyrbruglovens afstandskrav til offentlig vej og beboelsen på Hedegårdvej 55.

Dispensationerne meddeles i henhold til Husdyrlovens § 9, stk. 3. Der redegøres nærmere for dispensationerne i den miljøtekniske beskrivelse, afgørelsens afsnit 3.1.

På Lemvig Kommunes vegne den 27. oktober 2021.

Simon Bach Nielsen
Miljøingeniør

1.3. Begrundelse for afgørelsen

Det søgte projekt indebærer, at det eksisterende husdyrbrug godkendes efter Husdyrbrugloven og at produktionsarealet udvides i nye staldbygninger.

Projektet udløser herved godkendelsespligt efter Husdyrbruglovens § 16a, stk. 1, da ammoniakemissionen fra husdyrbruget overstiger 3.500 kg N/år.

Generelle særkender ved malkekvægsproduktion

Malkekvægproduktion er kendetegnet ved en tæt sammenhæng mellem mark og stald. Dyreholdet fodres primært med grovfoder i form af græs- og majsensilage, som avles på bedriftens marker og oplagres i ensilagesiloer på ejendommen eller i markstakke nær staldbygningerne.

Ungdyr sættes normalt på græs i sommerperioden.

På staldanlægget er der to primære arbejdsgange: fodring og malkning. Der fodres og malkes normalt to til tre gange i døgnet, hver dag året rundt. Fodringen af de større ungdyr og malkekøerne er normalt automatiseret og foregår ved brug af større fodervogne og traktorer. Småkalve fodres normalt manuelt, hvor de flere daglige fodringer kombineres med sundhedstjek. Malkningen er normalt stærkt automatiseret og foregår i malkestalde eller malkekarusseller, hvor malkesystemet betjenes af medarbejdere, eller i malkerobotter, hvor malkningen er fuldautomatisk og arbejdsindsatsen i høj grad består i at overvåge robotens funktion.

Kvægstalde er normalt indrettet og opdelt i forskellige sektioner: dybstrøelsesafsnit til kælvende kvier og køer, kalvehytter med dybstrøelse til småkalve og sengestalde med båse til malkekøer, goldkøer og større ungdyr. I dybstrøelsesstalde anvendes der halm eller anden strøelse, som skaber en gødningsmåtte, der muges ud efter behov. Sengestalde er indrettet med gyllesystemer hvor flydende husdyrgødning opsamles i gyllekummer eller ajledræn under staldgulvet og føres via fortank og pumpeledning til husdyrbrugets gyllebeholdere.

Dyreholdet fodres primært med grovfoder i form af ensilage af græs og majs og der suppleres med tilskudsfoder, for eksempel grøntpiller, melasse, roer eller korn. Tilskudsfoderet tilsættes normalt mineral- og vitaminblandinger med enzymer og andre mikronæringsstoffer.

Det er kendetegnende for malkekvægbesætninger i forhold til andre produktionsgrene af husdyrbrug, at staldanlæggene er stort dimensionerede med lange og høje stalde og store plansiloanlæg.

Der anvendes normalt ikke mekanisk ventilation i malkekvægbesætninger, og kvægstalde kendetegnes ved tagkonstruktioner, som er åbne i kip og lange åbne sidefacader med "gardiner" der kan regulere luftgennemstrømningen i stalden.

Fluer, støj fra fodring og malkeanlæg og et stort antal interne transporter er almindelige påvirkninger, som kan forventes fra malkekvægbesætninger.

Foranstaltninger mod skadelige indvirkninger på miljøet

Det er ved sagens behandling konstateret, at det søgte projekt overholder de fastsatte beskyttelsesniveauer for ammoniak i Husdyrbrugloven.

Naturen i Lemvig Kommune er generelt presset af en høj baggrundsbelastning fra ammoniak. Hvor det søgte projekt isoleret set ikke vurderes at have en væsentlig virkning på tilstanden af naturen, så kan det ikke afvises, at baggrundsbelastningen medfører en gradvis forringelse af den biologiske mangfoldighed i kommunen.

Husdyrbruget er forpligtet til at overholde de generelle regler for husdyrbrug om indretning og drift i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder krav om tæthed og styrke af gyllekanaler, rørføringer, gyllebeholdere, mv.

Husdyrbruget har en beredskabsplan som skal opdateres og følges ved driftsforstyrrelser og miljøuheld. Der er krav til håndtering og bortskaffelse af affald, forbud mod oplag af forurenende stoffer ved overfladeafløb, og krav om effektiv bekæmpelse af fluer og skadedyr.

Der er krav om god staldhygiejne, så lugtbidrag til omgivelser reduceres og forebygges.

Der stilles støjvilkår, så omboende beskyttes mod væsentlige støjbelastninger.

Det vurderes heraf, at husdyrbruget drives uden væsentlig risiko for forurening af jord og grundvand og uden væsentlig risiko for tilstandsændringer af beskyttet natur.

Det er Lemvig Kommunes samlede vurdering, at det søgte projekt kan godkendes efter den nye husdyrregulering uden at det vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

1.4. Vilkår og generelle regler

Miljøgodkendelsen meddeles på nedenstående vilkår.

Husdyrbruget skal desuden efterleve generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, se afsnit 1.4.2.

1.4.1. Vilkår

1. Ny kalvestald

Den projekterede kalvestald ("Ny kalve") må udgøre et produktionsareal på op til **240 m²** og skal placeres som vist på situationsplan i bilag 3.

Stalden skal placeres minimum 10 meter fra den matrikulære afgrænsning af Hedegårdvej.

Kalveafdelingen skal indrettes som dybstrøelsesstald med fast bund og afløb til opsamlingsbeholder.

2. Ny stald

Den projekterede stald ("Stald 2") må udgøre et produktionsareal på op til **608 m²** og skal placeres som vist på situationsplan i bilag 3.

Stalden skal placeres minimum 12 meter fra ejendommens stuehus.

Stalden skal indrettes som dybstrøelsesstald med fast bund og afløb til opsamlingsbeholder.

3. Produktionsareal, staldsystemer og dyretype

Det samlede produktionsareal på husdyrbruget må maksimalt udgøre **3.029 m²**, fordelt i de enkelte stalde med følgende arealer, staldsystemer og dyretyper:

Stald	Produktionsareal [m ²]	Staldsystem	Dyretype
Kostald	1.028	Sengestald med fast gulv	Malkekøer, kvier og stude
Ungdyrstald	711	Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude
Stald 2	608	Dybstrøelse	Alle kvæg
Udeareal	358	Sengestald med fast gulv	Malkekøer, kvier og stude
Ny kalve	240	Dybstrøelse	Alle kvæg
Udeareal	84	Sengestald med spalter	Malkekøer, kvier og stude

4. Opbevaring af husdyrgødning

Der må opbevares husdyrgødning i husdyrbrugets eksisterende gyllebeholdere og fortanke og gyllekanaler under staldene, samt i dybstrøelsesstalde.

5. God hygiejne på husdyrbruget

Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes, så lugtbidrag begrænses mest muligt og så tilhold af fluer og skadedyr forebygges i videst muligt omfang.

6. Støj

Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer se tabel herunder.

Dag	Periode	Referencetidsrum	Værdi
Mandag- fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	7 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	4 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer (lørdag 7 og 4), 1 time og ½ time.

Maksimalværdier af støjniveauet må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A).

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkrafter er overholdt. Med mindre der er tale om overskridelser af grænserne, kan målingerne højst kræves udført én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende vejledning.

7. Flue- og skadedyrsbekæmpelse

På husdyrbruget skal der foretages effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

8. Egenkontrol med markstakke

Der skal tages fotos af nyetablerede markstakke inden de overdækkes, og umiddelbart efter overdækning.

Senest en uge efter, at etablering af en markstak er påbegyndt, skal fotos indsendes til Lemvig Kommune på teknik@lemvig.dk, tekst til emnefelt: *Markstak – Hedegårdvej 55*.

9. Forebyggelse af forurening via overfladeafløb og vandboring

Det skal sikres, at der ikke er risiko for forurening af vandmiljøet via overfladeafløb og vandboring på husdyrbruget.

Foder, gødning, husdyr, olie, kemikalier og forurenende stoffer i øvrigt må derfor ikke oplagres, anvendes eller transporteres i nærheden af overfladeafløb eller ejendommens vandboring.

Overfladeafløb må ikke anvendes til bortskaffelse af nogen former for vaskevand eller restvand.

10. Opbevaringskapacitet til husdyrgødning, vaskevand, mv.

Husdyrbruget skal til enhver tid råde over 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning, restvand, vaskevand, m.v.

Det skal til enhver tid på tilsynsmyndighedens forlangende kunne dokumenteres, at der er den nødvendige kapacitet.

11. Affald

Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald skal opsamles i en container beregnet til formålet.

Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares under tag.

Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas og lignende skal opbevares i en engangsplastspand, beregnet til formålet.

Ikke-geanvendeligt PVC-affald skal frasorteres og opbevares under tag.

Ikke-geanvendeligt farligt affald skal opbevares under tag i separate, egnede beholdere.

Alt olieaffald skal opbevares i tromler eller andre egnede beholdere, der er placeret indendørs, på tæt gulv uden afløb i nærheden.

Affaldsoplaget skal være placeret på en sådan måde at et eventuelt spild ikke kan løbe i afløb, ud af døre og porte eller ud af en utæt sokkel eller lignende.

Det skal sikres, at et eventuelt spild kan opsamles indendørs.

Anvendes der spildbakke eller opkant omkring oplaget, skal denne indrettes således, at indholdet fra den største beholder kan tilbageholdes.

12. Påfyldning af gyllevogne

Påfyldning af gyllevogne fra gyllebeholdere skal ske med gyllevogne med påmonteret sugetårn med overløbssikring, der forhindrer ethvert gyllespild. Alternativt

skal gylleoverpumpes på en befæstet plads uigennemtrængelig for fugt, med afløb til gyllesystemet.

13. Beredskabsplan

Husdyrbrugets beredskabsplan skal løbende opdateres og beredskabsplanen skal opbevares på husdyrbruget og være tilgængelig for alle ansatte.

Beredskabsplanen skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

14. Unormale driftssituationer

Ved hændelser eller uheld, som indebærer risiko for miljøskade, skal husdyrbruget handle i overensstemmelse med beredskabsplanen.

Ved hændelser eller uheld, som indebærer risiko for miljøskade, og som ikke er beskrevet i beredskabsplanen, skal husdyrbruget kontakte beredskabet via 1-1-2 og følge beredskabets instrukser.

1.4.2. Generel regel om effektiv rengøring

§ 38 i Bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020 indebærer et generelt krav til husdyrbrug omfattet af Husdyrbruglovens §§ 16a og 16b om effektiv rengøring af ikke-produktionsarealer:

Husdyrbrug skal på et areal, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal [...], foretage effektiv rengøring efter endt ophold

1) senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang på arealet dagligt, og

2) senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene ikke dagligt har adgang på arealet.

1.5. Offentlighed og høring

For-offentlighed

Det søgte projekt er offentliggjort på Lemvig Kommunes hjemmeside i perioden 19. maj – 16. juni 2021 og ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig.

Lemvig Kommune har ikke modtaget henvendelser fra offentligheden i løbet af den for-offentlige høring.

Høring af ansøger og interessenter

Kommunens forslag til miljøgodkendelse har været sendt i høring hos ansøger og ansøgers rådgiver.

Herefter er naboer inden for konsekvensradius (387 meter), interesseorganisationer og eventuelt andre berørte orienteret om forslaget ved 30 dages høring. Følgende er hørt:

- Hedegårdvej 53, 7620 Lemvig

- Danmarks Naturfredningsforening, jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk og dnlemvig-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd, info@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum, mette.klingenberg@holstebro-museum.dk

Lemvig Kommune har ikke modtaget hørings svar ved nabohøringen.

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres på Lemvig Kommunes hjemmeside, www.lemvig.dk den 29. oktober 2021 og ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig. Følgende er orienteret om afgørelsen:

- Hedegårdvej 55, 7620 Lemvig
- Miljø og Natur, jakob@miljoeognatur.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord, trnord@stps.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dnlemvig-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland, lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, limfjordsyd@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@ae.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Fritidsfiskerforbund, teamstr@gmail.com
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark, afid@aktivefritidsfiskere.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, info@ecocouncil.dk
- Miljø- og naturforeningen Bevarelse af Fabjerg hedeslette, goldengirl@mail.dk

1.6. Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af klageberettigede efter Husdyrbruglovens §§ 84-87, herunder ejeren af husdyrbruget og enhver, der har en individuel interesse i sagens udfald.

Klagefristen udløber den 26. november 2021.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privat betale et gebyr på kr. 900 og som organisation, forening, myndighed eller virksomhed kr. 1.800. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Hvis afgørelsen påklages, får ansøger besked. Klage over en godkendelse efter § 16a har ikke opsættende virkning med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet jf. § 81 i Husdyrbrugloven. Det betyder, at hvis eventuelt byggeri påbegyndes og en sag påklages kan Miljø- og Fødevareklagenævnet sætte byggeriet i stå eller kræve nedrivning for ansøgers regning.

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver meddelt, jævnfør Husdyrbruglovens § 90.

2. Generelle forhold

2.1. Meddelelesespligt

Inden enhver ændring, etablering eller udvidelse af produktionsareal, dyreart eller dyretype og inden etablering af fast placerede husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg, m. v., skal der indgives forhåndsansøgning til Lemvig Kommune, jævnfør Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 42.

Ændringer og udvidelser af husdyrbruget, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet må ikke foretages uden Lemvig Kommunes forudgående godkendelse.

2.2. Frist for udnyttelse og kontinuitetsbrud

Afgørelsen anses for at være delvist taget i brug ved afgørelsens meddelelse, hvorefter husdyrbruget reguleres efter ny regulering.

Godkendelsen skal være udnyttet senest 6 år efter at den er meddelt. Herved forstås, at det søgte byggeri skal være udført inden for 6 år.

Uanset at nyt byggeri etableres, enten helt eller delvist, vil husdyrbruget være reguleret efter stipladsmodellen.

Hvis godkendelsen ikke udnyttes i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet (kontinuitetsbrud). Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt.

Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

2.3. Revurdering og retsbeskyttelse

Ifølge § 40 stk. 1 i Husdyrgodkendelsesloven må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud til et husdyrbrug om at nedbringe forurening, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en miljøgodkendelse, meddelt efter § 16a, stk. 1.

Miljøteknisk beskrivelse

3. Anlægsbeskrivelse

3.1. Lokalisering

Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 omfatter forbudszoner, hvor det ikke er tilladt at etablere, udvide og ændre husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på en måde, der medfører forøget forurening. Kravene i §§ 6 og 8 gælder desuden ensilageopbevaringsanlæg.

For nye anlæg til flydende husdyrgødning (gyllebeholdere) gælder et skærpet afstandskrav på 100 meter til vandløb, søer og dræn, hvor øvrige husdyranlæg og opbevaringsanlæg er omfattet af et afstandskrav på 15 meter.

Øvrige driftsbygninger, fx maskinhuse, halm- og foderlader er omfattet af afstandskrav i § 6, dog undtaget afstandskravet om 50 meter til lokalplanlagte områder og byzoner.

Anlæggets placering i forhold til afstandskravene i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 fremgår af nedenstående tabel.

Afstande er opmålt på ortofoto (luftfoto) fra nærmeste hjørne af projekterede nye anlæg.

Afstand til	Afstand målt	Afstandskrav jf. Husdyrbrugloven
§ 6 (nabobeboelser og boligområder)		
Nabobeboelse Hedegårdvej 53	118 m	50 m
Lokalplanområde til boligformål, mv. Kommuneplanramme for boligområde i Lomborg	2,3 km	50 m
Byzone/sommerhusområde Rom By (industriområde)	3,5 km	50 m
§ 7 (ammoniakfølsom natur)		
Kategori 1- eller 2-natur Hede i Klosterheden	1,6 km	10 meter
§ 8 (skel, vandforsyning, vandmiljø, veje, levnedsmiddelvirksomhed og bolig)		
Naboskel matrikel nr. 1aø	31 m	30 m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg DGU 53.783	38 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg Fåre Vandværk	3,5 km	50 m

Vandløb (inkl. dræn) og søer		
Fåre Mølleå	460 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej		
Hedegårdvej	10 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed		
Vilhelmsborg Kro	450 m	25 m
Beboelse på samme ejendom		
	12 m	15 m

Lemvig Kommune konstaterer, at afstandskrav til offentlig vej og til egen beboelse ikke er overholdt. Der er søgt dispensation for begge afstandskrav.

Dispensation for afstandskrav

Ansøger begrundet behovet for dispensation for afstandskrav til offentlig vej:

Afstanden fra ny kalvestald til vej er på 10 meter og afstandskravet overholdes dermed ikke. Kalvestalden placeres parallelt med Hedegårdsvej og med eksisterende afskærmning mod vejen. Kalvestalden bliver meget begrænset synlig fra vejen og vil ikke medføre en påvirkning af oversigtsforholdene langs vejen. Alternative placeringer er vurderet, men alle medfører at logistikken på ejendommen forringes eller at kalvestalden kommer til at ligge uhensigtsmæssigt i forhold til adgangsforholdene til de omkringliggende marker for de økologiske husdyr.

Ansøger har vist alternative placeringer af kalvestalden på oversigtskort, se bilag 2. Natur og Miljø vurderer, at de alternative placeringer ikke er hensigtsmæssige for den interne logistik på bedriften.

Arbejdsområdet ved stalden er mod nord og den eksisterende beplantning mellem kalvestald og vej kan derfor bevares uden at det giver driftsmæssige gener. Kalvestalden er forholdsvis lav og vil ikke opleves som en dominerende bygning. Natur og Miljø vurderer, at den søgte placering 10 meter fra Hedegårdvej ikke vil være til gene eller forstyrrelse for færdslen.

Der stilles vilkår om, at beplantningen mellem kalvestald og vej skal bevares og vedligeholdes.

Natur og Miljø dispenserer på denne baggrund for afstandskrav til offentlig vej og tillader at ny kalvestald etableres ind til 10 meter fra Hedegårdvej som ansøgt.

Ansøger begrundet behovet for dispensation for afstandskrav til beboelse:

Afstand til beboelse fra stald 2 overholdes ikke. Afstanden er 12 meter. Stalden opføres hvor der tidligere har været kalvehytter, dog har stalden et større areal, hvorfor afstanden ikke kan overholdes. Det er et ønske for ansøger at holde bygningsmassen samlet, samt at holde kalve og ungdyr tæt ved beboelse af hensyn til opsyn. Der er alternative muligheder for at placere bygning længere væk fra beboelsen, men dermed vil kravet om opsynsmuligheder forringes og ligeledes kan logistikken på ejendommen blive påvirket på sigt, da alternative placeringer kan forringe mulighederne for fleksibiliteten mht afgræsning for køerne.

Natur og Miljø vurderer at det er hensigtsmæssigt for driften og i øvrigt uproblematisk at etablere kalveplads og kalvehytter indtil 12 meter fra stuehuset, jf. ansøgers beskrivelse. Der er eksisterende bygninger mellem stuehus og kalvepladsen, som sikrer at området med husdyr er effektivt adskilt fra beboelsen.

Natur og Miljø dispenserer på denne baggrund for afstandskrav til beboelse og tillader at ny kalvestald etableres ind til 12 meter fra ejendommens stuehus som ansøgt.

Projektet overholder alle øvrige afstandskrav i Husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8.

3.1.1. Landskabelige forhold

Sdr. Agerskov ligger i landskabsområdet Klosterheden Plantage. Ejendommen ligger i den vestlige udkant af Kronheden, centralt i et lysåbent område med større marker, som omslutes af skov mod øst og syd og tætte læhegn og mindre skovbevoksninger mod vest og nord. Kun i en smal stribe mod nordvest åbner landskabet sig langsomt med en større skala.

Ejendommen ligger i det geologiske interesseområde Kronhede og Lem Vig, hvor hovedopholdslinjen fra den sidste istid opleves fra flere markante tunneldale, i særdeleshed Lem Vig. Fra nord fortøner det stærkt bakkede morænelandskab sig gradvist mod syd og sydvest ud i den flade hedeslette. Sdr. Agerskov ligger på den begyndende hedeslette, dog med smeltevandsdalen, som gennemstrømmes af Fåre Mølleå mod vest. Dalen er halvt skjult af skov og bevoksning og de altdominerende skovbevoksninger i området udviser den ellers markante og seværdige geologiske fortælling.

Projektets indvirkning på de landskabelige værdier

Det eksisterende bebyggede areal på ejendommen udgør cirka 4.000 m². Udvidelsen af ejendommen udgør cirka 850 m², hvor den primære fornyelse er en ny stald til køer og ungdyr med et grundplan på

Nybyggeri er almindeligt landbrugsbyggeri, der opføres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse. Udvidelsen betragtes som erhvervs-mæssigt nødvendig for ejendommens drift. Stalden til køer og ungdyr, "Stald 2", vil ved en bygningsbredde på 19 meter få en højde i kip på cirka 6½ meter. Kalvestalden forventes at få en højde i kip på ikke over 3½ meter.

Nybyggeriet indeslutes i høj grad af den eksisterende bygningsmasse, samt af den omgivende beplantning. Ejendommen fremstår med "knopskydninger" uden et samlet eller harmonisk udtryk. De landskabelige værdier i området er dog begrænsede, og det driftsmæssige hensyn er i dette tilfælde rimeligvis mere tungtvejende, end den landskabelige æstetik.

Ejendommen er som nævnt omgivet af tæt beplantning, og er herved godt afskærmet mod Hedegårdvej. Der er indsigt til ejendommen fra nord ad Ringkøbingvej, hvor særligt det nyligt opførte foderhus fremstår markant.

Da nybyggeri placeres i tilknytning til det eksisterende anlæg, og da ejendommen ikke ligger i et område med særlige landskabelige interesser, vurderes det heraf ikke at være en væsentlig landskabelig påvirkning, at opføre byggeriet som ansøgt

Fortidsminder, kulturhistorie og beskyttelseslinjer

Der ligger adskillige gravhøje inden for kort afstand af ejendommen, men alle er skjulte af den tætte skov og øvrige bevoksninger. Indsigten til gravhøje påvirkes derfor ikke af projektet, da der ikke er særlige indsigtskiler til gravhøjene, som forstyrres af projektet.

Det søgte projekt ligger udenfor kystnærhedszonen, strand- og klitbeskyttelseslinjer, å- og søbeskyttelseslinjer, samt kirkebyggelinjer.

Projektet ligger inden for skovbyggelinjen. Det søgte byggeri vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendigt, og det opføres i tilknytning til eksisterende bygningsmasse. Projektet er derfor undtaget for skovbyggelinjens forbud mod nybyggeri inden for 300 meter af skov.

Yderligere information i forhold til Museumsloven og byggeprojekter kan findes via

<https://holstebro-museum.dk/om-os/landarkaeologi/skal-du-grave->

Det anbefales, at ansøger kontakter Holstebro Museum forud for opstart af byggeprojekter.

Samlet vurdering

Det søgte projekt er lokaliseret, hvor det ikke vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Det projekterede byggeri afskærer ikke for indsigtskiler til særlige landskabsstrukturer, såsom kystlinjer, bakkeøer eller dalstrøg. Byggeriet afskærer ikke for indsigtskiler til gravhøje, kirker eller andre væsentlige kulturhistoriske landskabslementer.

Samlet set vurderes projektet derfor ikke i væsentlig grad at forstyrre landskabet eller de kulturhistoriske interesser i området.

3.1.2. Alternativer og 0-alternativet

Ansøger beskriver alternativer i ansøgningens afsnit E.1-d og F.2, se bilag 1. Det søgte projekt vurderes ikke at kunne realiseres ved et alternativ, som i højere grad fremmer miljøbeskyttelsen, herunder hensynet til naboer, miljø og de landskabelige interesser.

0-alternativet, altså den situation, hvor husdyrbruget drives som hidtil og inden for rammerne af den bestående § 12-godkendelse, vil medføre en mindre miljøpåvirkning i forhold til det søgte, da projektet indebærer at der etableres nye produktionsarealer og at dyreholdet kan sammensættes med større fleksibilitet.

Det vurderes, at det er muligt at ændre sammensætningen af dyreholdet inden for velfærdskravene og fx opstalde et større antal malkekøer på ejendommen. Dette vil medføre et forøget foder- og vandforbrug og et større energiforbrug til malkeanlæg. Produktionen af husdyrgødning må også forventes at stige. Disse

merpåvirkninger må dog anses for at være både direkte og naturlige følger af en forøget mælkeproduktion. Miljøpåvirkningen pr produceret enhed mælk på ejendommen forventes derfor ikke at ændres væsentligt ved det søgte projekt.

3.2. Dyrehold, staldanlæg og management

Ansøger har udarbejdet en miljøkonsekvensrapport for det søgte projekt, som indeholder beskrivelse af staldanlæggets indretning og drift og de forventede påvirkninger af miljøet.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt i bilag 1.

Situationsplan for det søgte projekt ses i bilag 3 og beredskabsplan i bilag 4.

3.2.1. Produktionsareal

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 1 C definerer et produktionsareal:

Produktionsareal [...] omfatter alene det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lign.

Servicerum, gangarealer m.v., og stiafskillelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes således ikke.

Det samlede produktionsareal ved realisering af den nye kalveafsnit er i den digitale ansøgning, skema 226 839, oplyst til **3.029 m²**:

1.386 m² er sengestald med fast gulv, 1.559 m² er dybstrøelsesstald, heraf 848 m² i nye staldafsnit og 84 m² er sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal).

De enkelte staldafsnit søges godkendt til forskellige grupperinger af kvæg, hhv. malkekøer, kvier og stude og alle kvægtyper.

Produktionsareal, staldtype og dyretype er grundlag for beregningen af lugt- og ammoniakemission i det digitale ansøgningssystem. Vurderingen af, om det søgte projekt udgør en væsentlig miljøpåvirkning, beror på oplysningerne i ansøgningen.

De søgte produktionsarealer, stald- og dyretyper fastholdes derfor i godkendelsens vilkår.

Det bemærkes, at husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for indretning og drift af husdyranlæg er gældende, herunder det generelle krav i § 9, stk. 2 om fast bund og afløb til opsamlingsbeholder for alle ejendommens staldafsnit.

Overfladearealet på husdyrbrugets to gyllebeholdere er henholdsvis 785 m² og 292 m². Der sker ikke ændringer af ejendommens lagre for opbevaring af flydende husdyrgødning. Der er ikke en møddingsplads på ejendommen.

3.2.2. Emissionsgrænseværdi for BAT

Det samlede vejledende BAT-krav (Bedste Tilgængelige Teknik) for ammoniakemission er 3.755 kg N/år for stalde og 431 kg N/år for opbevaringslagre, i alt 4.166 kg N/år.

BAT-niveauet er fastlagt ud fra beregninger i den digitale ansøgning 226 839 og jævnfør husdyrlovbekendtgørelsens krav om reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Ammoniakemissionen for projektet er 4.166 kg N/år og BAT-kravet er overholdt.

Det indgår i beregningen af BAT-kravet, at nye staldafsnit etableres som dybstrø-
elsesstalde og det fastholdes i godkendelsens vilkår, at denne staldtype etableres.

3.3. Gener

Ansøgers miljøkonsekvensrapport i bilag 1 beskriver de forventede miljøeffekter af det søgte projekt. I rapporten beskrives gener og forurening fra husdyrbruget, og hvordan væsentlige gener og forurening forebygges.

I dette og det følgende afsnit bliver de væsentlige miljøforhold vurderet.

3.3.1. Lugt

Husdyrbrugloven indeholder lugtbeskyttelsesniveauer for tre områdetyper:

- Byzone og sommerhusområde (5 OU)
- Samlet bebyggelse og lokalplanlagte områder til boliger, offentlige og rekreative formål, mv. (7 OU)
- Enkeltbeboelser i det åbne land (15 OU)

Landbrugsejendomme er ikke omfattet af Husdyrbruglovens lugtbeskyttelsesniveau.

Lugtemissionen fra staldanlægget beregnes i det digitale ansøgningsystem, <https://husdyrgodkendelse.dk>.

Lugtemissionen fastsættes på baggrund af produktionsarealets størrelse, staldsystemer og dyretyper. Lugtreducerende teknologier (luftrensning, hyppig udslusning af gylle og gyllekøling) kan desuden indgå i beregningen.

Lugtemissionen omregnes i ansøgningssystemet til geneafstande for de tre områdetyper. Når geneafstandene er overholdt, vil lugtbeskyttelsesniveauet under normale driftsforhold også være overholdt.

Oversigtskort med staldanlæg og omboende ses i bilag 5.

Geneafstande til de enkelte områdetyper og de målte afstande for det søgte projekt fremgår af nedenstående tabel. Projektet med ny stald medfører væsentligt længere geneafstande end alternativet uden nybyggeri. Tabellen viser derfor resultaterne af lugtberegningen for projektet med ny stald.

Geneafstand og faktisk afstand måles fra staldanlæggets vægtede lugtcentrum og til nærmeste hushjørne for beboelser i landzone og til nærmeste punkt i byzone, sommerhusområde og lokalplanlagt område.

Områdetype	Geneafstand	Målt afstand
Enkelt beboelse Hedegårdvej 53	97 meter	179 meter
Samlet bebyggelse/lokalplanlagt område Lomborg	229 meter	Ca. 2,5 km
Byzone/sommerhusområde Rom erhvervsområde	346 meter	Ca. 3,4 km

Beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt til alle områdetyper med god margin.

Det ønskes grundlæggende at friholde byzoner for lugtgener, hvilket medfører et afstandskrav, som skal sikre, at staldlugt kun undtagelsesvist opleves i byzonen.

Landzonen betragtes som landbrugets erhvervsområde, og derfor er lugtbeskyttelsesniveauet for lokalplanlagte områder, samlede bebyggelser og enkelt beboelser mindre restriktivt og tillader, at der i perioder kan opleves mærkbar lugt fra staldanlæg.

Der er dog skærpede afstandskrav til samlede bebyggelser og lokalplanlagte områder i landzone med boligformål, offentlige eller rekreative formål, mv, som ofte kan være landsbysamfund med institutioner og større boligområder.

Lugtemissionsberegningerne er baseret på lugtemissionstal fra stalde, som forudsætter at der er gode staldhygiejniske forhold, herunder at der udføres jævnlig og effektiv rengøring af alle staldafsnit.

Lemvig Kommune stiller derfor vilkår om, at hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes, så lugtgener begrænses mest muligt.

Det søgte projekt vurderes herefter ikke at give anledning til væsentlige lugtgener for de omkringboende.

3.3.2. Støj

De primære støjklider på husdyrbruget er interne fodertransporter med foder-vogn, transportere til og fra husdyrbruget, vakuumpumpe og kompressor på malkeanlæg, gyllepumper og gylleomrører og selve dyreholdet.

Lemvig Kommune stiller vilkår om maksimalt tilladte støjniveauer ved nabobeboelser, som svarer til områdetype 3, jævnfør Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder:

<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/1984/87-503-5287-4/pdf/87-503-5287-4.pdf>.

Nærmeste nabobeboelse er Hedegårdvej 53, cirka 120 meter fra de nærmeste dele af staldanlægget. Opholdsarealerne til Hedegårdvej 53 ligger ind til 70 meter fra gyllebeholder og projekteret kalvestald.

De væsentligste støjklider vurderes at være støj fra fodermaskiner ved fodring i ungdyrstald og kostald og tøj fra malkning. Disse støjklider er knyttet til placeringen af ensilageoplag, ungdyrstald og kostalden. Der er cirka 150 meter fra ungdyrstalden til nabobeboelsen og cirka 200 meter fra kostalden til nabobeboelsen. Fodring og malkning foregår ofte inden kl. 7:00, hvor støjgrænsen er 40 dB(A).

Under idealforhold reduceres støjniveauet til en fjerdedel, når afstanden til kilden fordobles.

Ved idealforhold vil lydniveauet i en afstand af cirka 150 meter fra kilden være reduceret med cirka 55 dB(A).

For at overholde et krav om maksimalt 40 dB(A) (nattetimer) midlet over en halv time, bør støjklider ved ungdyrstalden således ikke overstige 95 dB(A), under forudsætning af, at der er idealforhold. I praksis vil bygninger og læhegn dog ofte dæmpe lydets spredning.

Maskiner og udstyr som ældre traktorer og vakuumpumper til malkeanlæg kan have støjbidrag på op til 95 dB(A).

Det vurderes heraf, at støjvilkåret forventes at være overholdt i ansøgt drift.

Der bør dog konkret udvises hensyn ved foderblanding og intern fodertransport i tidsrummet 22:00 – 07:00.

Ved malkning i tidsrummet 22:00 – 07:00 bør det fx sikres, at kompressor/vakuumpumpe er bedst muligt afskærmede (fx lukkede døre og vinduer i rum med kompressor), så støj herfra minimeres.

Skulle der mod forventning indgå berettigede støjklager, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæmpende tiltag, fx støjvolde eller anden placering af støjkilder.

Det bemærkes, at støjvilkåret skal overholdes hos alle omkringboende, også andre landbrugsejendomme.

Støjvilkåret skal kunne overholdes både i nabobeboelser og på udendørs opholdsarealer.

3.3.3. Lys

Lyskilder anvendes i det omfang at det er nødvendigt for den almindelige drift. Staldanlægget er afskærmet af skov og bevoksning mod nord, vest og syd.

Staldanlægget er synligt fra Ringkøbingvej mod øst. Beboelser og opholdsområder langs vejen er afskærmet af bevoksninger, og der forventes heraf ikke at opstå utilsigtede forstyrrelser på grund af lyskilders fjernvirkning på husdyrbruget.

Skulle der mod forventning indgå berettigede klager over lyspåvirkning fra ejendommen, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at dæmpe lyskilder, for eksempel ved at dæmpe eller retningsbestemme lyskilder, så unødige fjernvirkninger undgås.

3.3.4. Fluer og skadedyr

For at sikre en god forebyggende indsats mod fluer og skadedyr, stilles der vilkår om bekæmpelse af fluer og skadedyr jævnfør retningslinjer og vejledninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Skadedyrslaboratoriet). Retningslinjerne for fluebekæmpelse ses på:

https://agro.au.dk/fileadmin/DJF/Agro/Projekter/Vejledning_om_skadedyr/Retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf

Vejledning i bekæmpelse af skadedyr ses på <https://www.pestium.dk/>.

Godkendelsen indeholder desuden vilkår om, at ejendommen skal renholdes for at forebygge fluer og skadedyr.

Efterlevelse af disse vilkår vurderes at være tilstrækkelige til at sikre en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på husdyrbruget.

Rottebekæmpelse

Tilhold af rotter har i de senere år været en voksende udfordring, både i byer og i det åbne land. Rotter kan søge ly for deres naturlige fjender på husdyrbrug og har samtidig potentielt adgang til ubegrænsede mængder føde. Udvises der ikke ved-

varende og nøje omhu i at forebygge og bekæmpe rotter, kan der på et enkelt år ske voldsomme opformeringer af rotter, der kan spredes i nærområdet.

Alle er forpligtet til at anmelde rotteforekomster, jf. Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

Anmeldelse sker via <https://www.lemvig.dk/selvbetjening/rotteanmeldelse>.

3.3.5. Støv

Det søgte projekt indebærer ikke nye varige aktiviteter på husdyrbruget med en karakter, som kan give mærkbart anderledes støvgener, end ved den nuværende drift.

Anlægsarbejdet kan medføre midlertidige støvgener, som dog vil være af forbigående karakter.

Husdyrbrugets daglige drift i øvrigt indebærer ikke særligt støvende aktiviteter. Det vurderes, at der ikke er behov for særskilte støvreducerende vilkår.

3.3.6. Transport

Det søgte projekt medfører en forventet forøgelse i antallet af transportere til og fra husdyrbruget i forhold til den nuværende drift på 15-20 %.

Typer og antal af de enkelte transportere (foder, mælk, husdyrgødning, dyr, mv.) er alle erhvervs-mæssigt nødvendige og antallet vurderes at være normalt for et husdyrbrug af denne størrelse.

Der henvises til god landmandspraksis, at transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at transportere planlægges, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Der etableres ikke nye til- og frakørsler på ejendommen som følge af udvidelsen.

Transportere til og fra husdyrbruget ad de nuværende adgangsveje vurderes ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af naboer eller det omkringliggende miljø.

3.5. Forurening

3.5.1. Spildevand herunder regnvand

Ved forøgelse af befæstet areal med afledning af overfladevand, skal der søges en tilladelse til udledning eller nedsivning af tag- og overfladevand efter Spildevandsbekendtgørelsens § 28.

Udlednings- eller nedsivningstilladelse skal søges via www.bygogmiljoe.dk.

Nærmere vejledning om udledningstilladelser fås hos Lemvig Kommune, <https://www.lemvig.dk/Miljoe-og-vand/Tagvand-og-overfladevand.aspx>.

For at forebygge forurening som følge af utilsigtede spild stilles der vilkår om, at der ikke må ske oplag, anvendelse eller transport af foder, dyr, gødning, olie eller kemikalier ved overfladeafløb eller ejendommens vandboring.

Der stilles desuden vilkår om, at afløb ikke må anvendes til bortskaffelse af nogen former for restvand eller vaskevand.

Vilkår mod oplag og bortskaffelse af vaskevand og restvand omfatter alle overfladeafløb på husdyrbruget, som ikke fører til gyllesystem eller andre opsamlingsbeholdere.

Lemvig Kommune vurderer, at håndtering af overfladevand og spildevand er tilfredsstillende ved overholdelse af de generelle regler for spildevandshåndtering, herunder også husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om opsamling, opbevaring og håndtering af vaskevand, restvand, m.v.

Lemvig Kommune vurderer husdyrbrugets håndtering af spildevand og indretning af afløb, mv. ved tilsyn.

3.5.2. Husdyrgødning og foder

Husdyrgødningsbekendtgørelsen stiller et generelt krav om, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til flydende og fast husdyrgødning på husdyrbrug, samt at husdyrgødning opbevares forsvarligt i tekniske anlæg, indrettet til formålet.

For at sikre, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget, stiller Lemvig Kommune vilkår om, at der skal være 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning, restvand, vaskevand, mv. og, at ansøger til enhver tid skal kunne fremvise dokumentation for, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Opbevaring af fast husdyrgødning i markstak

Lemvig Kommune vurderer generelt, at det er bedste tilgængelige teknik at opbevare fast husdyrgødning på møddingsplads inden udbringning, og at det generelt bør tilstræbes at undgå og minimere brugen af markstakke.

Det er tilladt at etablere markstakke med husdyrgødningsbaseret kompost på de betingelser, som følger af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 15. For at sikre, at markstakke etableres på tilfredsstillende vis, stiller Lemvig Kommune vilkår om egenkontrol med markstak.

Det er blandt andet et generelt krav, at der føres årlig optegnelse over oplaget, herunder oplysninger om oplagringsperiode og oplagets placering. Optegnelserne skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med kontrol.

Lemvig Kommune vurderer, at en del af dette krav kan opfyldes ved som egenkontrol at tage fotos af nyetablerede markstakke før og efter, at de overdækkes og indsende disse fotos til Lemvig Kommune.

Fotos før overdækningen kan vise, om den faste gødning er homogen og kompostlignende. Fotos efter overdækningen kan vise, at overdækningen er tætslutende og sikrer mod indsvivende regnvand.

Denne procedure betragtes som en specifik udmøntning af den generelle regel og derved en skærpe. Proceduren formuleres derfor som et vilkår.

Ved at orientere kommunen allerede i forbindelse med etableringen af markstakken, har tilsynsmyndigheden mulighed for at vurdere, om en markstak opfylder § 15.

Unødige miljøpåvirkninger undgås, og proceduren vurderes i øvrigt ikke at være tids- eller omkostningskrævende ud over de ressourcer, der alligevel skal afsættes til at opfylde det generelle krav om optegnelse af markstakke.

Det bemærkes, at fotos skal suppleres med oplysninger om oplagringsperiode og oplagets placering (fx på luftfoto eller ved GPS-koordinater), for at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens § 15.

Ved at opfylde vilkår om egenkontrol med markstakke, samt husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser, vurderes opbevaring af fast husdyrgødning på husdyrbruget at ske ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Foder

Produktion af grovfoder og indkøb af tilskudsfoder må forventes at forøges i takt med at dyreholdet udvides.

EU's foderhygiejneforordning stiller en række generelle krav om stald- og fodringsudstyr, herunder forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr, rengøring af foderoplag, anvendelse af friske foderstoffer og råvarer, opbevaringsforhold, foderanlæg og fodring, herunder rengøring af maskiner, vandkvalitet og uddannelse af personale.

Fødevarestyrelsen er myndighed for reglerne i foderhygiejneforordningen.

Det vurderes, at der ikke er behov for særskilte vilkår til opbevaring eller håndtering af foder.

3.5.3. Affald

Lemvig Kommune stiller vilkår om håndtering og opbevaring af affald på husdyrbruget. Vilkåret omfatter også oplag af farligt affald herunder spildolie og pesticidrester i relation til bedriftens markdrift.

Vilkåret har til formål at sikre, at der ikke sker forurening som følge af u hensigtsmæssig håndtering eller opbevaring af affald.

Lemvig Kommune har udarbejdet en affaldsguide til erhverv:

<https://lemvig.dk/erhverv/natur-og-miljoe/affald>

Husdyrbruget er til enhver tid forpligtet til at efterleve gældende affaldsregulativer og Affaldsbekendtgørelsen, mv., også hvor disse generelle regler er skærpende i forhold til godkendelsens vilkår.

Lemvig Kommune gennemgår husdyrbrugets affaldsproduktion og -håndtering ved miljøtilsyn og anviser om nødvendigt korrekt håndtering, opbevaring og bortskaffelse af affaldsfraktioner.

3.5.4. Råvarer og hjælpestoffer

For at forebygge forurening af vandmiljøet som følge af utilsigtede spild stilles der vilkår om, at der ikke må ske oplag, anvendelse eller transport af foder, dyr, gødning, olie eller kemikalier ved overfladeafløb og vandboringer.

Forbuddet mod oplag og transport betyder, at områder omkring overfladeafløb og vandboringer skal friholdes for potentielt forurenende oplag og transporter, og at der ikke må anvendes miljøfarlige plantebekæmpelsesmidler nær afløb og boringer.

Der stilles desuden vilkår om, at afløb ikke må anvendes til bortskaffelse af nogen former for restvand eller vaskevand.

Vilkår mod oplag og bortskaffelse af vaskevand og restvand omfatter alle overfladeafløb på husdyrbruget.

For at forebygge spild af gylle stilles der vilkår om, at der skal benyttes gyllevogne med sugetårn og overløbssikring. Alternativt skal gyllevogne påfyldes på en plads med fast bund og afløb til gyllesystem.

Ved disse vilkår om overfladeafløb og gyllehåndtering vurderes opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer, herunder farlige flydende stoffer ikke at udgøre en miljørisiko på ejendommen.

Husdyrbruget er ikke et IE-brug og dermed ikke omfattet af reglerne om krav om udarbejdelse af basistilstandsrapport.

3.5.5. Driftsforstyrrelser eller uheld

Risici for driftsforstyrrelser og uheld, og risikominimering er beskrevet i beredskabsplanen, bilag 4.

For at sikre, at der på husdyrbruget fortsat er opmærksomhed på at håndtere driftsforstyrrelser og uheld på betryggende vis, stiller Lemvig Kommune vilkår om, at beredskabsplanen løbende skal opdateres, at en opdateret beredskabsplan skal forevises på tilsynsmyndighedens forlangende, og at beredskabsplanen skal være tilgængelig for husdyrbrugets ansatte.

Lemvig Kommune stiller yderligere vilkår om, at beredskabsplanen skal følges i tilfælde af hændelser eller uheld, som kan indebære risiko for miljøskade.

Hvis der sker hændelser eller uheld, der mærkbart berører miljøet, er Lemvig Kommune forpligtet til at påbyde ændrede eller nye vilkår, som begrænser miljøkonsekvenserne og som forhindrer at de pågældende hændelser eller uheld opstår igen. Kravet gælder dog ikke ved miljøuheld af en så alvorlig karakter, at reglerne om miljøskade i Husdyrbruglovens kapitel 5a overtrædes.

Lemvig Kommune vurderer ud fra ansøgers miljøtekniske redegørelse af husdyrbrugets drift, husdyrbrugets beredskabsplan og vilkår om at opdatere og følge beredskabsplanen, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at modvirke forureninger forårsaget af driftsforstyrrelser og uheld.

3.7. Ammoniakpåvirkning af natur

3.7.1. Beskyttet natur

De herunder nævnte kategoriserede naturtyper er omfattet af særlige ammoniakdepositionskrav, jævnfør beskyttelsesniveauet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26 - 30.

Registreret natur i området, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3, er vist på oversigtskort i bilag 5.

Kort med beregnede total- og merdepositioner fra anlægget på den nærmeste kategori 3-natur ses i bilag 6 og kort med tilsvarende beregninger for kategori 1- og 2-natur ses i bilag 7.

Baggrundsbelastning

Ud over de beregnede merdepositioner og totaldepositioner, vil alle omgivelserne herunder beskyttede naturområder blive tilført kvælstof fra baggrundsbelastningen.

Kvælstoffet i baggrundsbelastningen stammer, for en stor dels vedkommende, fra husdyrgødning, staldanlæg og industri. Det afsættes på alle arealer og føres hertil fra nær og fjern. Kvælstoffet kan ikke specifikt henføres til Hedegårdvej 55, men husdyrbruget bidrager også til "skyen" af kvælstofholdige forbindelser i atmosfæren, der afsættes på naturarealer.

Baggrundsbelastningen i området er cirka 16,9 kg N/ha/år, jævnfør måle- og modeldata gældende for 2019 fra DCE – Nationalt center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet. Data findes på Danmarks Miljøportal, www.arealinfo.dk.

Ammoniakberegninger

Beregningen af ammoniakemission sker ud fra produktionsarealets størrelse, effekten af miljøteknologier, dyretyper og overfladearealet af husdyrgødningslagre.

Emissionen er input i de følgende depositionsberegninger, som sker i en meteorologisk spredningsmodel i det digitale ansøgningsystem.

Beregningen af merdeposition sker ud fra den beregnede ammoniakemission fra henholdsvis den beskrevne ansøgte drift og emissionen ved driften 8 år før ansøgningstidspunktet, den såkaldte "8-årsdrift". Lemvig Kommune har verificeret, at den oplyste 8-årsdrift er korrekt.

Kategori 1 natur

Kategori 1 natur er ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000, som er omfattet af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 D.

Staldanlægget ligger cirka 1,6 km vest for nærmeste Kategori 1-natur, hede i Kronhede Plantage (habitatområde 224).

Den totale ammoniaktilførsel fra det søgte projekt på heden er beregnet til 0,1 kg N/ha/år.

Kategori 2 natur

Kategori 2 natur er større § 3 naturområder, som er beskyttet ved § 7, stk. 1 nr. 2 i Husdyrbrugloven.

Staldanlægget ligger cirka 2,9 km nordvest for nærmeste kategori 2-natur, overdrev ved Flynder Mølle, syd for Kronhede Plantage.

Den totale ammoniaktilførsel på kategori 2-natur fra husdyrbruget må ikke overstige 1 kg N/ha/år.

Den totale ammoniakdeposition fra det søgte projekt på overdrevet er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsom skov, moser, og heder og overdrev som ikke er omfattet af kategori 1 og 2.

Kommunen kan ikke fastsætte vilkår som medfører en merdeposition på under 1,0 kg N/ha/år på kategori 3-natur, jævnfør Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29.

Staldanlægget ligger cirka 600 meter fra de nærmeste kategori 3-naturområder, moseområder henholdsvis mod nordvest og sydøst. Staldanlægget ligger desuden cirka 750 meter nordøst for et hedeområde.

Den højeste merdeposition er beregnet ved de to moseområder, for begge områder er merdepositionen 0,1 kg N/ha/år.

Øvrig natur

Fåre Mølle Å strømmer cirka 450 meter vest for staldanlægget. Fåre Mølle Å er et § 3-beskyttet vandløb. Der ligger ikke øvrige registrerede beskyttede naturområder inden for 500 meter af staldanlægget.

Lemvig Kommunes vurdering

Lemvig Kommune har verificeret ruheder jævnfør retningslinjerne i "naturpibogen", som findes på Miljøstyrelsens hjemmeside:

<https://oldwiki.mst.dk/husdyrvejledning.default.aspx>.

Beskyttelsesniveauerne for kategori 1-, 2- og 3-natur er overholdt.

Fåre Mølle Å vurderes ikke at være særlig følsom for luftbåren ammoniak. Øvrig natur ligger mere end 500 meter fra det projekterede staldanlæg.

Det vurderes samlet set, at ammoniakdepositionen fra staldanlægget ikke indebærer risiko for tilstandsændringer af natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder kategori 1- 2 og 3-natur.

3.7.2. Habitatvurdering

Kommunen skal vurdere på alle planer og projekter om, hvorvidt de kan skade de arealer og arter, der er beskyttede i Natura 2000-områder.

Natura 2000-områder og arter er udpegede på internationalt plan, og de forskellige EU-lande er ansvarlige for, at de ikke tager skade af den menneskelige aktivitet i landet.

Den Europæiske Union vedtog i 1992 et direktiv, som havde til hensigt at fremme beskyttelsen af de mest truede naturtyper, svampe-, plante- og dyrearter i Europa. I daglig tale kaldes det for "habitatdirektivet", og det pålægger de nationale regeringer at udpege områder, der indeholder truede eller sårbare arter og deres levesteder. Til direktivet findes et bilag, som nævner mere end 200 naturtyper og 700 arter af planter og dyr, der skal beskyttes.

Natura 2000-områderne består af habitatområder med særlig værdifulde naturtyper, dyre- og plantearter og af fuglebeskyttelsesområder med særlige fugle.

I bilag IV til Habitatdirektivet er listet en række dyre- og plantearter, som skal beskyttes. Ligeledes er arternes yngle- og rasteområder beskyttede. Beskyttelsen gælder uanset hvor arterne forekommer, dvs. både indenfor og udenfor Natura 2000-områder. Der foretages nærmere vurdering af Bilag IV-arter i kapitel 4.

Screening

Staldanlægget ligger cirka 1,6 km vest for Natura 2000-område, område nr. 224, Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage.

Der er cirka 7 km til andre Natura 2000-områder.

Totaldepositionen af ammoniak fra staldanlægget på de nærmeste dele af ammoniakfølsom natur i Natura 2000-område nr. 224 er beregnet til 0,1 kg N/ha/år.

Område nr. 224, Flynder Å og heder i Klosterhede plantage

Natura 2000-område nr. 224 består af Habitatområde nr. 224 og Fuglebeskyttelsesområde 115.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er bl.a. tør og våd hede, tidvis våd eng, hængesæk og brunvandet sø samt arterne bæklampret, bæver og odder. Truslerne for hedearealer, tidvis våd eng og hængesæk er næringsstofbelastning, fragmentering, invasive arter og tilgroning.

Arterne bæklampret, bæver og odder er følsomme overfor forstyrrelser og afhængige af god biologisk vandløbskvalitet.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet er fiskeørn, stor hornugle, natravn og rødrygget tornskade. Afgørende for fiskeørnens tilstedeværelse i området er om der er uforstyrrede redetræer og fødegrundlag (fisk) i nærheden. Naturlig prædation vurderes at være den primære trussel mod arterne, og de har alle gode betingelser for en fortsat tilstedeværelse i Klosterheden.

Lemvig Kommunes vurdering

På baggrund af den beregnede totaldeposition af ammoniak fra anlægget på kategori 1-natur i Natura 2000-området, vurderes projektet ikke i sig selv eller i kombination med andre projekter, at udgøre en risiko for en skadevirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 224 eller andre Natura 2000-områder.

Lemvig Kommune har ikke kendskab til andre projekter, som i sammenhæng med dette projekt, vil kunne påvirke Natura 2000-områder.

Projektet vurderes herefter ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter, at udgøre en risiko for en skadevirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 224 eller andre Natura 2000-områder.

Projektets påvirkning af Bilag IV-arter vurderes i det følgende afsnit.

4. Bilag IV-arter

EF-Habitatdirektivet fra 1992 rummer i sin artikel 12 en forpligtelse til at sikre en streng beskyttelsesordning for en række dyr og planter overalt i landet, dvs. uanset om de forekommer indenfor et beskyttelsesområde eller udenfor; disse arter fremgår af direktivets bilag IV, de såkaldte bilag IV-arter.

For bilag IV-arter gælder således, at deres yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og derfor er aktiviteter ikke tilladte, som kan udgøre en trussel for den enkelte art.

Det bemærkes, at fugle behandles særskilt i EF-fuglebeskyttelsesdirektivet.

I den daglige drift og hovedsagelig ved driftsændringer er det lodsejerens eget ansvar at være opmærksom på ikke at skade eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Det gælder også selv om myndighederne ikke har oplyst lods ejeren om, at der er konkrete forekomster af bilag IV-arter i området. Overtrædelser kan straffes efter regler i Naturbeskyttelsesloven og Jagt- og Vildtforvaltningsloven. Hvis en lodsejer har planer om at gennemføre en aktivitet, der kræver tilladelse, godkendelse eller lignende er det myndighedens ansvar at sikre, at de godkendte aktiviteter ikke vil skade yngle- eller rasteområder.

Søgning på <https://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser, at der på sagsbehandlingstidspunktet er registreret bilag IV-arten odder inden for 2 km fra staldanlægget.

Der er ikke registreret andre bilag IV-arter inden for 2 km af staldanlægget, men følgende arter kan ikke afvises at have levested eller tage sporadisk ophold i området:

Damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, sydflagermus, troldflagermus, birkemus, markfirben, spidssnudet frø, strandtudse, stor vandsalamander, bæver og ulv.

Odderen er optaget på rødlisten 2019 som sårbar. Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akut truede, sårbare eller sjældne i den danske natur.

Arterne er gennemgået nedenfor:

Odder

Fra snudespids til halespids måler odderen 100-130 cm og med en vægt på 6-11 kg (hanner), 5-8 kg (hunner) er den et af Danmarks største rovdyr. Det flade hoved med de lange knurhår omkring snuden og den kraftige hals, der næsten går i et med kroppen, er typiske kendetegn ved odderen. Arten kan også kendes på den let affladede hale. Den lever i tilknytning til både stillestående og rindende salt- og ferskvand, hvor den hovedsageligt lever af fisk som aborre, ål, karpe og ålekvalber. Den foretrækker uforstyrrede vandløb eller næringsrige søer, moser og fjordområder. Karakteristisk for disse områder er, at der som regel er tæt beplantning langs bredderne i form af rørskove, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet. De fleste unger fødes her om sommeren eller efteråret. Odderen er nataktiv og opholder sig om dagen i en hule i brinken, under træer eller under buske.

Trusler for odderen er opsplitning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder og forstyrrelser, fx vejanlæg, der krydser vandløb. Slåning og oprensning af vandløb kan også have en skadelig virkning på yngle- og rasteområder for odder.

Odderen findes i Flynder Å-systemet og Fåre Mølle Å, hvor den er registreret cirka 500 meter vest for husdyrbruget.

Flagermus

Alle danske flagermus er listet som bilag IV-arter.

Vinterkvarterer: Flagermusenes føde, insekterne, er stort set ikke fremme om vinteren. Mens de fleste insekt-ædende fugle trækker sydpå om vinteren går flagermusene i dvale fra oktober til hen i april. Flagermusene foretrækker et køligt, men frostfrit sted.

Sommerkvarterer – dagopholdssteder: Fra midt på foråret eller først på sommeren søger flagermusene til områder, hvor der er gode betingelser for ophold og føde. Det specifikke opholdssted afhænger af arten, men vil oftest være i bygninger og hule træer i nærheden af skov. Fourageringsområderne er også artsafhængige, og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene æder insekter, de fanger over vandoverfladen. Mange arter lever af insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn. Hunflagermus samles i ynglekolonier, hvor ungerne fødes fra omkring midten af juni og lidt ind i juli.

Damflagermus: Sommerkvarterer er i huse eller hule træer i nærheden af søer og vandløb. Om vinteren sover damflagermus vintersøvn i blandt andet kalkgruber og klippespalter, ofte hængende i små grupper.

Brunflagermus: Både vinter- og sommerkvarterer knytter sig primært til hule træer i skove, men brunflagermusen benytter også bygninger.

Troldflagermus: Både vinter- og sommerkvarterer knytter sig primært til hule træer og lignende, men troldflagermusen benytter også bygninger.

Sydflagermus: Sydflagermusen er tilknyttet bebyggelse, og huse udgør både sommerkvarterer og vinterkvarterer for arten.

Vandflagermus: Sommerkvarterer er som regel hule træer i skove og parker, men kan også være under en gammel stenbro og i enkelte tilfælde i en bygning. Vinterkvarterer er især kalkgruber, klippespalter og kældre.

Trusler mod flagermus kan være fældning af gamle træer og skove samt nedrivning af bygninger.

Kronhede Plantage og naturarealer langs Fåre Mølle Å, 500 meter vest for staldanlægget rummer potentielle leve- og opholds- og fødesøgningsområder for flagermus.

Birkemus

Birkemus findes i to hovedbestande, en i det vestlige Limfjordsområde samt en i det sydlige Jylland. Birkemus forekommer i en stor variation af levesteder, hvoraf de vigtigste synes at være fugtige områder i forbindelse med vandløb eller fjorde samt tilstødende tørre arealer.

Birkemus er fundet i en række forskellige naturtyper: ferske enge, strandenge, overdrev, ekstensivt dyrkede marker, heder, moser, vældområder, fjordskrænter og nogle steder endda i plantager og skove. De træk, som går igen på de fleste sommeropholdssteder, er en høj grad af fugtighed og et tæt urtelag. Det fugtige element kan udgøres af vandløb, væld, moser eller fugtige arealer ud til en fjord.

Birkemusen har potentielle leve- opholds- og fødesøgningsområder på uforstyrrede eng-, hede- og moseområder langs Fåre Mølle Å mod vest og sydvest og tilsvarende på naturarealer ved Øgendahl Bæk mod sydøst. Der er mere end 500 meter til birkemusens nærmeste potentielle levesteder.

Markfirben

Markfirben findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejstrækninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger, som er af altafgørende betydning for den. Ynglesuccesen er betinget af, at æglægningen kan finde sted i varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter.

Der er flere mark- og grusveje syd for staldanlægget, som er potentielle levesteder for markfirbenet. Den nærmeste grusvej ligger cirka 200 meter vest for staldanlægget.

Spidssnudet frø

Spidssnudet frø er en brun frø med mørkere tegninger, som yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk.

Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. En stor del af spidssnudet frøs yngle- og rasteområde, men langt fra alle, er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter rydning, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand og fragmentering på grund af veje.

De nærmeste potentielle levesteder for spidssnudet frø er søer langs Fåremølle Å og Øgendahl Bæk og Dollemose mod syd. De nærmeste søer ligger cirka 650 meter fra staldanlægget ved Øgendahl Bæk.

Strandtudse

Strandtudsens yngle- og rasteområde vil ofte være vandhuller, enge og strandenge, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Gødskning og vandstandssænkning er væsentlige trusler. Hvis levestedet gødes eller tilføres gødningsstoffer udefra, kan vegetationen blive så frodig, at den ikke længere holdes tilstrækkelig kort ved for eksempel afgræsning.

Hvad angår vandstand kan 5-10 cm til eller fra, være afgørende for, at vandsamlingen udtørres på det rette tidspunkt. Det betyder for eksempel, at hvis en grøft i nærheden udsættes for hårdhændet oprensning, så grøftens bund uddybes med 5-10 cm, så kan det være nok til at tudserne ikke længere kan gennemføre yngleciklus.

Strandtudsens yngle- og rasteområde vil ofte være vandhuller, enge og strandenge. Søen 650 meter mod sydøst ved Øgendahl Bæk er nærmeste potentielle levested for strandtudsens.

Stor Vandsalamander

Stor Vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m². Arten er følsom overfor forurening af vandhullerne, overskygning af vandhuller og udsætning af fisk. Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen for at bestanden kan klare sig på længere sigt. Som hovedregel yngler den ikke i vandhuller med hundestejler og andre fisk. Nogle steder gør tæt undervands- og flydebladsvegetation det muligt, at nogle af larverne kan gemme sig for fiskene. Den kræver forholdsvis rent vand. Stor Vandsalamander er som regel meget stedfast i forhold til ynglestedet.

Næringsberigelse som følge af gødningspåvirkning forringer yngleområderne. Dårlig vandkvalitet som følge af næringsberigelse har en meget markant skadelig virkning på salamandrenes ynglesucces. Derudover kan næringsberigelsen betyde, at vandhullerne hurtigt gror til.

Der er enkeltfund spredt over kommunen, og stor vandsalamander er registreret i et vandhul 1,8 km nord for staldanlægget.

Nærmeste potentielle levested for stor vandsalamander er de omkringliggende søer og vandhuller.

Bæver

Europæisk bæver er en stor gnaver i familien af bævere. Den var nær udryddelse i begyndelsen af 1900-tallet på grund af jagt, men er siden genudsat mange steder i Europa og Asien, hvor den nu findes fra Storbritannien til Kina og Mongoliet.

I Danmark blev den genudsat i Klosterheden i 1999, og der er siden etableret en fast og stor bestand af bævere i Flynder Å-systemet, hvorfra den spreder sig til de omkringliggende vandløbssystemer, herunder Fåre Mølle Å.

Den er kendt for at lave dæmninger, men den graver også kanaler til flådning af træstammer og grene. I vandet bygger den et bæverbo af grene med en indgang placeret under vandet, men den kan også udgrave sit bo i en brink.

Bæveren er fredet og kun Naturstyrelsen har myndighed til at regulere bestanden, samt fjerne og regulere bæverens dæmninger og andre aktiviteter. Den væsentligste trussel mod bævere er gentagen fjernelse af bæverbo i hele vandløbssystemet.

Ulv

Ulven er et rovdyr, der lever i Europa, Asien og Nordamerika. Ulven holder til i skov og på steppelignende arealer, hvor den jager i et koppel, en stor flok, bestående af et forældrepar og dets voksne afkom.

Ulven er en typisk toppredator i sit område, med kun mennesker som reel trussel imod den. Den lever hovedsagelig af større hovdyr, men tager også mindre dyr som mus, harer og fugle. De kan desuden leve af ådsler og af husdyr som får og kvæg, og omkring mennesker kan de gå i affald.

Ulven er en generalist hvad angår levested (habitat) og kan opholde sig mange forskellige steder. Ulvens valg af levested hænger stærkt sammen med mængden af byttedyr, mangel eller lave forekomster af får og kvæg, vejrtæthed, menneskelig tilstedeværelse og topografi.

Klosterheden vil godt kunne rumme ulve og man vil formentlig lejlighedsvis kunne observere arten på marker og naturområder omkring husdyrbruget. Den væsentligste trussel mod ulve er menneskelige forstyrrelser.

Andre dyre- og plantearter

Lemvig Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlister som truede eller sårbare i den umiddelbare nærhed af husdyrbruget.

Lemvig Kommunes vurdering

Det vurderes, at odderen med sin levevis næppe er truet af projektet, da der ikke sker opsplnitning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder eller forstyrrelser ved anlægsarbejder nær odderens levesteder.

Projektet medfører ikke tilstandsændringer i skovbevoksninger eller andre potentielle sommer- eller vinterkvarterer, eller at påvirke fødegrundlaget for flagermus.

Projektet vurderes således ikke at udgøre en risiko for at forringe fødegrundlag, leve- eller rastesteder for flagermus.

Projektet inddrager ikke arealer, som opfylder betingelserne for birkemusens levesteder. Projektet vurderes derfor ikke at udgøre en risiko for birkemusen.

Der inddrages ikke arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for markfirben og det vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten.

Der inddrages ikke arealer, der tidligere har været vådområde og projektet indebærer ikke en betydende påvirkning af vandmiljøet. Projektet i sig selv vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for spidssnudet frø, stor vandsalamander eller strandtudse.

Der inddrages ikke arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for bævere og de vil ikke blive generet af landbrugsdriften.

Projektet inddrager ikke arealer, som opfylder betingelserne for ulv i området og eventuelle ulve i området vil ikke blive generet af aktiviteterne forbundet med landbrugsdriften.

Den daglige drift af staldanlægget forventes ikke at ændres på en måde, der medfører forøget støj, vibrationer eller andet, som kan påvirke bilag IV-arter.

Ammoniakpåvirkningen af naturområderne omkring ejendommen er ikke på et niveau, der indebærer risiko for tilstandsændringer.

Lemvig Kommune vurderer, at projektet ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder eller muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jævnfør *Bekendtgørelse om udpeging og admi-*

nistration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1595 af 6. december 2018.

Bilag

**Ansøgning om miljøgodkendelse
for**

kvægejendommen

Hedegårdsvej 55

7620 Lemvig

A. Oplysninger om ejer og ejerforhold

Husdyrbrugets adresse	Hedegårdvej 55, 7620 Lemvig
CVR-nummer	27804276
CHR-nummer	56084
Kommune	Lemvig Kommune
Ejendomsnummer	6650057909
Matrikel-nr.	1aæ, Kronheden, Lomborg
Ansøger og ejer	Thorkild Balleby Jensen Hedegårdvej 55 7620 Lemvig Mobil: 20122739 Mail: thorkildballeby@live.dk
Kontaktperson på miljø sagen:	Thorkild Balleby
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ingen
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningskema	226839
Repræsentant	Miljø & Natur Landbrugsrådgivning Byrumvej 30, 9940 Læsø CVR 25914562 Jakob Altenborg jakob@miljoeognatur.dk mobil 26259791

Forord

Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Hedegårdvej 55. Det ansøgte omfatter etablering af ny stald til kreaturer og ny kalvestald. Husdyrbruget drives økologisk.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Ikke teknisk resumé

Ansøger (ejer) søger om at udvide antallet af kreaturer på adressen Hedegårdvej 55, 7620 Lemvig. Der skal bygges 848 m² stalde med et samlet produktionsareal på 848 m². Der er i dag i forvejen kreaturer på ejendommen. Husdyrbruget drives økologisk.

Ejendommen er beliggende i landzonen, ca. 3,3 km syd for Rom By som er de nærmeste byzone i området. Der er ca. 2,4 km til nærmeste samlede bebyggelse – Lomborg. Nærmeste nabo ligger i en afstand af ca. 150 m.

Lugtemissionerne i forhold til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Der er i godkendelsen beskrevet forhold som støv, skadedyr, affald, lys og indkørselsforhold og hvorledes man vil sikre, at det ikke giver problemer i forhold til omkringboende. Der er tale om udvidelse af produktionen i forhold til den nuværende produktion, men i forhold til de hensyn der tages i forhold til naboer og miljø, skønnes det ikke at give anledning til øgede gener for omkringboende.

Fleksibiliteten giver mulighed for at kunne udnytte staldanlægget optimalt, og til at have det antal køer anlægget giver mulighed for.

Beregningerne er foretaget, så der tages højde for de værst tænkelige emissioner af ammoniak og lugt ved evt. ændringer i staldene. For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik i forhold til at begrænse ammoniakfordampningen. Dette er i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak, der må komme fra husdyrbruget.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. Grænserne er langt fra nået.

Ansøgning nr. 226839, Thorkild Balleby Jensen, Hedegårdvej 55, 7620 Lemvig

A. Oplysninger om ejer og ejerforhold	2
Forord	3
Ikke teknisk resumé	4
B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	7
Tidligere godkendelser	7
Biaktiviteter	7
B.1 Indretning og drift af anlæg mm.	7
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	7
B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.	8
B.3 Forhold til andre husdyrbrug	8
B.4 Beliggenhed og omgivelser	8
Landskabs og planmæssige forhold	10
B.5 Ammoniakemission	11
Natur	11
B.6 Lugtemission	14
B.7 Emissioner og genepåvirkninger	15
Støj	15
Rystelser	15
Lys	16
Fluer og skadedyr	16
Støv	17
Transport	17
Egenkontrol	18
Risici og håndtering	19
B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug	19
Fast affald	21
Døde dyr	21
Spildevandsmængde	22
Energiforbrug	22
Vandforbrug	23
Reststoffer	23
Foder	23
B.9 Valg af BAT	24
B.10 Grænseoverskridende virkninger	24
IE-husdyrbrug	25
Miljøkonsekvensrapport	25
E.1-a Udformning, dimensioner mm.	25
E.1-b Forventede indvirkning på miljøet	25
Vandmiljø	26

Natur	26
Naboer/lugt	26
E.1-c Risiko for ulykker mm.	26
Risici og håndtering.....	26
Beskrivelse af risikominimering	27
E.1-d Væsentlige alternativer	28
E.2 Ikke teknisk resume	28
E.3 Kompetente ekspert.....	28
F.1-a Husdyrbrugets placering	28
F.1-b Fysiske karakteristika	28
F.1-c Energibehov og forbrug.....	28
F.1-d Reststoffer og emissioner	28
F.2 Rimelige alternativer	29
F.3 Referencescenarie.....	29
F.4	29
F.5-a Anlæggelse og tilstedeværelse af husdyrbruget	30
F.5-b Brugen af naturressourcer	30
F.5-c Emission af forurenende stoffer	31
F.5-d Faren for sundhed, kulturarv og miljø.....	31
F.5-e Kumulation.....	31
F.5-f Indvirkning på klimaet	31
F.5-g Anvendte teknologier	31
F.6 Metoder eller beviser	31
F.7 Påtænkte foranstaltninger	31
F.8 Større ulykker og katastrofer.....	32
F.9 Ikke teknisk resume	32
F.10 Referenceliste.....	32

B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte**Tidligere godkendelser**

17. okt. 2017 - § 12 godkendelse

Biaktiviteter

Ingen

B.1 Indretning og drift af anlæg mm.

Der er tale om et husdyrbrug med kreaturer. Produktionsarealet udgør samlet 3029 m² bruttoareal til kreaturer. Alle stalde er indrettet med fast gulv eller dybstrøelse.

De enkelte staldafsnit er opdelt og opmålt efter om afsnittet er adskilt forureningsmæssigt fra andre afsnit. Herefter er anvendt staldenes bruttoareal. Der er ingen gangareal i de eksisterende stalde og derfor svarer bruttoarealet til det anvendte areal. De nye stalde søges som bruttoareal.

Nedenstående skema viser arealet.

Stald navn	Dyretype og staldsystem	Areal ansøgt (m ²)	Areal Nudrift (m ²)	Areal 8-årsdrift (m ²)
Kostald	Køer kvier. Fast gulv.	1028	1028	1028
Ungdyrsstald	Køer kvier. Dybstrøelse	711	711	0
Kalve	Kalve Dybstrøelse	0	209	209
Stald 2	Alle kvæg Dybstrøelse	608	0	0
Udeareal	Fast gulv	358	358	0
Udeareal	Spalter	84	84	0
Ny kalve	Dybstrøelse.	240	0	0

Husdyrbruget drives økologisk og derfor er køer og kvier på græs i sommerhalvåret. Køerne malkes dog fortsat og stalden er derfor ikke tømt og rengjort og derfor er der ikke indregnet afgræsning for kostald. Ungdyrsstald og stald 2 er ligeledes ikke rengjorte og tomme i sommerperioden og derfor er der heller ikke her inddraget afgræsning.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Gyllebeholderne etableres således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholdere tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllespild i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT

Dybstrøelse bliver opbevaret i markstakke, og husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om markstakke overholdes.

Der er en samlet opbevaringskapacitet på ejendommen på 4600 m³, som udgøres af 2 gyllebeholdere, en på 1300 m³ og en på 3300 m³. Det vurderes ud fra normtal 2020, at der under normale forhold produceres ca. 4600 m³ husdyrgødning på ejendommen, og der således tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen. Der regnes med ca. 170 køer i gyllesystemer, og 250 dyr i dybstrøelse. Det skal understreges at dyreholdet er vejledende og hvad der forventes på ansøgningstidspunktet.

Vurdering

Samlet vurderes gylleopbevaringen og håndteringen af gylle og dybstrøelse at leve op til BAT, herunder følges generel lovgivning på området.

Ligeledes vurderes bygningerne størrelse og indretning at leve op til kravene til hold af kreaturer.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Udvidelsen medfører at ejendommen kan fortsætte sin udvikling og at der vil være bedre forhold for ungdyrene. Det vurderes derfor at udvidelsen af produktionsarealet er erhvervsmæssigt nødvendigt.

B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.

Der skal etableres en ny kvægstald på 608 m². Derudover skal der etableres kalvestald på 240 m².

Stalden opføres i samme byggematerialer som de nuværende stalde.

Tagvandet nedsives ved faskiner.

Placeringen af bebyggelse fremgår af kortmaterialet i husdyrgodkendelse.dk, samt af indsendte situationsplan.

B.3 Forhold til andre husdyrbrug

Anlægget er hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

B.4 Beliggenhed og omgivelser

I husdyrgodkendelse.dk er angivet afstande til naboer, skel, vej mm. jf. husdyrlovens §§ 6, 7 og § 8.

Afstande § 6

Område	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	3345 m	Rom By	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet	2443 m	Lomborg	50 m

Ansøgning nr. 226839, Thorkild Balleby Jensen, Hedegårdvej 55, 7620 Lemvig

bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.			
Nabobeboelse	114 m	Hedegårdvej 53	50 m

Afstande § 8

Afstandskravene er vurderet i husdyrgodkendelse.dk. Såfremt at afstandskravet ikke er overholdt vil der være en beskrivelse af hvorfor, men i de tilfælde hvor afstandskravene er overholdt vurderes det ikke at være nødvendigt med yderligere beskrivelse.

Nærmeste...	Afstand meter	Afstandskrav	Afstandskrav overholdes	Beskrivelse
Enkelt vandindvindingsanlæg	41	25 m	Ja	Fra stald 2
Fælles vandindvindingsanlæg	3051	50 m	Ja	
Vandløb	450	15 m	Ja	
Dræn	> 15	15 m	Ja	
Sø	658	15 m	Ja	
Privat fælles vej/ offentlig vej	10	15 m	Nej	
Levnedsmiddelvirksomhed	>25	25 m	Ja	
Beboelse på samme ejendom	12	15 m	Nej	Stald 2
Naboskel	31	30 m	Ja	

Afstandene i § 8 er kun gældende for nye anlæg eller i forbindelse med udvidelser/ændringer, som medfører en forøget forurening.

Afstand til beboelse

Afstand til beboelse fra stald 2 overholdes ikke. Afstanden er 12 meter. Stalden opføres hvor der tidligere har været kalvehytter, dog har stalden et større areal, hvorfor afstanden ikke kan overholdes. Det er et ønske for ansøger at holde bygningsmassen samlet, samt at holde kalve og ungdyr tæt ved beboelse af hensyn til opsyn. Der er alternative muligheder for at placere bygning længere væk fra beboelsen, men dermed vil kravet om opsynsmuligheder forringes og ligeledes kan logistikken på ejendommen blive påvirket på sigt, da alternative placeringer kan forringe mulighederne for fleksibiliteten mht afgræsning for køerne. Det vurderes derfor samlet at Lemvig Kommune kan dispensere for afstandskravet til beboelse på samme ejendom. Dispensationen søges hermed.

Afstand til vej

Ansøgning nr. 226839, Thorkild Balleby Jensen, Hedegårdvej 55, 7620 Lemvig

Afstanden fra ny kalvestald til vej er på 10 meter og afstandskravet overholdes dermed ikke. Kalvestalden placeres parallelt med Hedegårdvej og med eksisterende afskærmning mod vejen. Kalvestalden bliver meget begrænset synlig fra vejen og vil ikke medføre en påvirkning af oversigtsforholdene langs vejen. Alternative placeringer er vurderet, men alle medfører at logistikken på ejendommen forringes eller at kalvestalden kommer til at ligge uhensigtsmæssigt i forhold til adgangsforholdene til de omkringliggende marker for de økologiske husdyr. Det er derfor vurderet at Lemvig Kommune kan dispensere for afstandskravet. Dispensationen søges hermed.

Nærmeste sårbare natur er ligeledes angivet i husdyrgodkendelse.dk.

Afstande til nærmeste naturområder er følgende:

Naturkategori	Afstand meter	Beskrivelse	§7 afstand overholdt
Kategori 1 natur	1614	Habitat natur	Ja (mindst 10 m)
Kategori 2 natur	2879	Overdrev	Ja (mindst 10 m)
Kategori 3 natur	594	Mose	-

Vurdering

Som det fremgår af ovenstående, er stort set alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 overholdt. Der er søgt om dispensation for afstand til beboelse på samme ejendom.

Landskabs og planmæssige forhold

Ejendommen er beliggende i et landbrugsområde der i kommuneplanen er udlagt med nedenstående særlige retningslinjer. Der er i øvrigt ingen væsentlige planmæssige forhold. Det skal understreges at nedenstående tabel kan være ufuldstændig da Lemvig Kommune har valgt ikke at have en digital udgave af kommuneplan, og heller ikke har lagt kommuneplansretningslinjerne op på plandata. Det er derfor ikke muligt at søge hvilke retningslinjer der gælder for ejendommen.

Området er præget af landbrugsproduktion og naturområder, samt spredt bymæssig bebyggelse.

Anlægget er placeret inden for følgende områder og zoner:

(Kommuneplan 2017-2028)	Ja	Nej
Bevaringsværdige landskaber		X
Uforstyrrede landskaber		X
Større sammenhængende landskaber		X
Værdifulde Geologiske områder		X
Kystnærhedszonen		X
Værdifulde kulturarvsområder		X
Kulturhistorisk bevaringsværdi		X
Værdifulde landbrugsområder		X
Store husdyrbrug		X
Økologiske forbindelser		X
Potentielle økologiske forbindelser		X
Naturbeskyttelsesområder		X

Ansøgning nr. 226839, Thorkild Balleby Jensen, Hedegårdvej 55, 7620 Lemvig

Potentielle naturbeskyttelsesområder		X
Natura2000		X
Skovrejsning		X
Lavbundsareal		X
Kirkebyggelinjer		X
Skovbyggelinjer	X	
Strand-, Sø- og A-beskyttelseslinjer		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Klitfredning		X
Fund og fortidsminder (Totalliste med både fredede og ikke-fredede. Kun beskyttelseslinjerne indgår i KP, Selve fortidsminderne er en statslig opgave.		X

Skovbygge

Ejendommen ligger indenfor skovbyggelinjen. Skovbyggelinjen medfører ingen restriktioner for erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri på landbrug.

Vurdering

Udvidelse af produktionen på husdyrbruget lever op til Lemvig Kommunes kommuneplan.

Samlet vurdering

Produktionen overholder stort set alle afstandskrav, og etableringen af anlægget er god overensstemmelse med Lemvig Kommunes Kommuneplan.

B.5 Ammoniakemission

Den totale ammoniakemission fra ejendommen udgør 4166 kg N/år, hvilket er en stigning på 537 kg N/år i forhold til den tilladte drift og en stigning på 1236 kg N/år i forhold til 8-årsdriften.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle særligt sårbare kategori 1 og 2 naturtyper i området.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D), beliggende <i>inden</i> for Natura 2000-område og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende <i>inden</i> for et Natura 2000-område og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. totaldeposition (afhængig af antal husdyrbrug i nærheden* af naturområdet): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D) beliggende <i>uden</i> for internationale naturbeskyttelses-områder: Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha samt overdrev over 2,5 ha der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

Ansøgning nr. 226839, Thorkild Balleby Jensen, Hedegårdvej 55, 7620 Lemvig

Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 men som er beliggende uden for Natura 2000-områder, samt ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha og mere end 20 m brede.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.
--	--

*Antallet af husdyrbrug i nærheden for kategori 1-natur, opgøres som en summering af:

- 1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år inden for 200 m,
- 2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 m,
- 3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m,
- 4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m, og
- 5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

Nedenstående skema viser depositionen til de forskellige naturkategorier som totaldeposition (kategori 1 og 2 natur) og som merdeposition (kategori 3 natur). Såfremt bekendtgørelsens afskæringskriterier som angivet i skemaet ovenfor ikke er overholdt vil det enkelte punkt efterfølgende blive beskrevet yderligere og vurderet. Er kriterierne overholdt vil der ikke blive foretaget yderligere vurderinger.

Naturkategori	Kumulation	Totaldeposition Kg N/ha/år	Merdeposition Kg N/ha/år	Vurdering
Kategori 1 natur	0	0,1	-	Nærmeste kategori 1 natur ligger ca. 1,7 km væk. Produktionen medfører deposition i området på 0,1 kg N/ha/år og bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 1 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området. Kumulation er ligeledes vurderet. Kumulation er kun relevant for punktet Overdrev 5.
Kategori 2 natur		0,0	-	Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 2,8 km væk. Bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 2 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området.
Kategori 3 natur		Op til 0,5	Op til 0,1	Nærmeste kategori 3 natur ligger øst for ejendommen i form af en mose. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør op til 0,1 kg N/ha/år, og bekendtgørelsens

				afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed ikke overholdt.
Øvrig § 3 natur		Op til 0,1	0,0	Nærmeste § 3 natur ligger øst for ejendommen i form af en sø. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør op til 0,0 kg N/ha/år. Det vurderes at der ikke sker væsentligt påvirkning af områderne.

Beskyttede arter

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og bedriftens arealer. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 "Overvågning af arter 2004-2011" fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og udbringningsarealerne.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Odder		X
Markfirben		X
Stor vandsalamander		X
Spidssnudet frø		X
Arter af flagermus		X
Ulv		X

Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring anlægget.

Den nærmeste sø hvor der er potentiale for bilag IV-arter (spidssnudet frø og stor vandsalamander) ligger i en afstand af ca. 700 m sydøst for anlægget. Produktionen påvirker området totalt med 0,1 kg N/ha/år. Merdepositionen er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

For de øvrige arter gælder at der heller ikke er registreringer i området, jf. oplysninger på Naturdata gennem Danmarks miljøportal.

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Vurdering

Ejendommen overholder alle afskæringskriterier i bekendtgørelsen i forhold til kategori 1 og 2 natur og det vurderes, jf. forarbejderne til udarbejdelse af afskæringskriterier, at produktionen ikke medfører en påvirkning af den omkringliggende kategori 1, 2 og 3 natur.

Ligeledes gælder at det er vurderet at produktionen ikke vil medføre en påvirkning af beskyttede arter. Der er ingen eller minimal påvirkning af de registrerede leveområder for bilag IV arter. Derfor vurderes tilstedeværelsen af bilag IV arter omkring ejendommen at være foreneligt med den produktion der er på ejendommen og det forhold at der gives en tilladelse på ejendommen vil ikke medføre en øget påvirkning af arterne.

B.6 Lugtemission

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort produktionsareal der er på ejendommen og hvilken type dyr der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind. Lugt stammer primært fra stalden. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med arbejde med husdyrgødning og udbringning heraf.

Lugtemissionen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. og er angivet i skemaet herunder:

	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)
Nudrift	7409	31070	7409	31070
Ansøgt drift	9390	39377	9390	39377
Forskel	1981	8307	1981	8307

Som angivet i tabellen er der stigning af lugt fra produktionen i forbindelse med godkendelsen.

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarealets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, B. Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne.

Der er ligeledes foretaget beregninger af lugtpåvirkningen til husdyrbrugets nærmeste naboer i www.husdyrgodkendelse.dk. Den beregnede geneafstand for områdetyperne nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse fremgår af nedenstående tabel:

Bebyggelse	Kumulation Antal	Model	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet afstand til bebyggelse (m)	Genekriterie overholdt
Hedegårdsvvej 53 (enkelt bolig)	0	FMK	97	179	Ja
Skovparken (samlet bebyggelse)	0	Ny	229	2524	Ja
Rom By (byzone)	0	Ny	346	3398	Ja

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ikke andre produktioner indenfor kumulationsafstandene.

Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Dette samme gælder boliger ejet af ansøger.

Vurdering

Produktionen overholder bekendtgørelsens lugtgenekrav, og dermed vil der ikke være en belastning af området udover hvad der kan accepteres.

B.7 Emissioner og genepåvirkninger

Støj

Beskrivelse af støjkloder

Der kan forekomme støjkloder fra:

- Foderanlæg og malkekompessor
- Ventilation
- Transport til og fra ejendommen
- Periodevis støj i forbindelse med markdrift

Driftsperiode

Malkning foregår to gange dagligt, 05-07 og 16-18. Malkekompessor er placeret inden døre, for at mindske støjgener.

Alle stalde er naturligt ventileret, og der forekommer således ingen vedvarende støjgener fra ventilationsanlæg.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel ved fodertilberedning, udfodring m.v. Herudover vil der forekomme sæsonbetonet kørsel ved gylleudbringning og markarbejde.

Tiltag mod støjkloder

Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning. Endvidere søges al unødigt tomgangskørsel undgået.

Vurdering

Det vurderes at ejendommens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 m over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, ikke overskrider Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, og den ansøgte drift af ejendommen kan ske uden væsentlig gene for omkringboende.

Rystelser

Virksomhedens bidrag til niveauet for vibrationsniveauet (dB re 10⁻⁶ m/s²) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S må ikke overstige værdierne i Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9 1997,

Anvendelse	Tidpunkt	Vægtet accelerationsniveau L _{aw} i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	75
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80

Ansøgning nr. 226839, Thorkild Balleby Jensen, Hedegårdvej 55, 7620 Lemvig

Anvendelse	Tidspunkt	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet lydtryksniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

Vurdering

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler til ejendommen. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

Lys

Lysforhold

På ejendommen opsættes ikke projektører eller lignende kraftig udendørs belysning. I stalde med åbne sider vil indendørs staldbelysning kunne ses udefra. Belysningen vil blive sænket i de sene aften- og nattetimer.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Lyset vil udelukkende være tændt på det niveau som enten er foreskrevet af anden lovgivning eller i det omfang det er nødvendigt i forbindelse med ophold i staldene.

Udendørsbelysning vil være tilkoblet bevægelsessensorer eller automatisk slukning.

Vurdering

Det ansøgte projekt vil medføre mere belysning end i nudriften. Det forventes ikke, at ejendommens belysning vil påvirke omgivelserne i negativ retning.

Fluer og skadedyr

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi fastsatte retningslinjer.

Fluegener

Kemisk fluebekæmpelse foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter fortages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi retningslinjer. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv.

Vurdering

Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Støv

I forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Blandingen af foder i sig selv vil ikke forårsage væsentlige støvgener.

Kraftfoder tippes af som løsvare. Mineraler leveres i sække.

Ved beboelser langs grusveje er der ved transport med gylle og grovfoder megen opmærksomhed rettet mod disse. Der køres efter forholdene.

Da der sker en stigning i antallet af transportere, kan det ikke udelukkes, at der kan forekomme flere støvgener.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Der vil i det daglige være fokus på at minimere støvgener udenfor husdyrbruget, og i forbindelse med færdsel på ikke befæstede veje, vil der være særligt fokus omkring ejendommen beliggende nær ved vejene.

Vurdering

På baggrund af afstanden til de umiddelbare naboer og det faktum at der ikke ligger naboer op ad ikke befæstede veje omkring anlægget, samt husdyrbrugets fokus på minimering af støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering samt transportere, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

Transport

Til og frakørselsveje er anført på situationsplanen

	Antal/ år	Transp ort- middel	Antal/ År	Transport- middel
Transport af tilskudsfoder	12	Lastbil	15	Lastbil
Transport ensilage	365	Traktor	450	Traktor
Dieselolie	13	Lastbil	15	Lastbil
Afhentning tyrekalve	12	Lastbil	12	Lastbil
Afhentning slagtekøer	12	Lastbil	12	Lastbil
Halm	20	Traktor	25	Traktor
Afhentning af døde dyr	52	Lastbil	52	Lastbil
Udbringning gylle	145	Traktor	184	Traktor
Udbringning dybstrøelse	82	traktor	110	traktor

Mælk	183	Lastbil	183	Lastbil
Affald	12	Lastbil	12	Lastbil
Transporter i alt	908		1070	

Vurdering af transportveje til og fra ejendommen

Alt transport til og fra ejendommen med direkte adgang til den offentlige vej Hedegårdvej. Langs med Hedegårdvej findes enkelte andre beboelser, men der er ingen beboelser umiddelbart ved ejendommens udkørsel. Der kan forekomme gyllekørsel mm. langs andre veje, hvor der ligger beboelser, og her vil der være opmærksomhed omkring transporten, hvilket omfatter henstillinger til maskinstation om at reducere fart og om at udvise generelt hensyn til naboer.

Størstedelen af transporterne er med gylle, foder og afhentning af dyr. Samlet set forventes der en stigning i antallet af transporter med det ansøgte projekt.

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 6-18, men kan til tider foregå i aften- og nattetimerne. Transport til og fra husdyrbruget vil altid foregå ved hensynsfuld kørsel. Derudover tilstræbes, at al tung transport gennemføres på hverdage indenfor normal arbejdstid.

I højsæsonen for gyllekørsel kan der køres uden for normal arbejdstid, men dette vil foregå under hensyntagen til naboernes nattesøvn, så kørsel tæt på naboerne så vidt muligt ikke foregår senere end kl. 22 eller tidligere end kl. 6 på hverdage og ikke senere end kl. 23 og tidligere end kl. 8 i weekender og på helligdage.

Vurdering

Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug er det muligt at regulere trafik internt på bedriften og ved ind- og udkørsel. Det gælder hvis trafikken giver anledning til gener for naboer tæt på ejendommen, eller f.eks. hvis oversigtsforholdene ved udkørsel til offentlig vej vurderes, at kunne give anledning til farlige situationer for trafikken.

Der kan ikke stilles vilkår til trafik på offentlig vej, som lovligt kan anvendes til kørsel med den type køretøjer, der anvendes til drift af husdyrbrug. Her er det vejmyndighedernes vurdering om der er et generelt problem, som skal tages hånd om. Det kunne f.eks. være vejens bæreevne, der ikke kan holde til særligt tunge køretøjer. Natur- og Miljøklagenævnet har i en tidligere klagesag fastslået: "*Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke ved husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning, og afgøres af relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet.*"

Der er tale om gode til- og frakørselsforhold til ejendommen og det vurderes på den baggrund, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentligt gener for de omkringboende.

Egenkontrol

Ansøger har redegjort for følgende egenkontrol:

- Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år
- Logbog for flydelag på gyllebeholderne
- Logbog for overdækning
- En gang årligt udarbejdes "Gødnings- og husdyrindberetning",
- Overvågning af vand og strømforbrug

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes. Det vurderes samlet set at driften af

husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Risici og håndtering

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip

Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge.

Kan medføre nedsvivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb fra frosne marker eller efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Afløb er afblændet så gylle ikke kan løbe i dræn
- Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare, alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Ingen pesticider, ejendommen drives økologisk.

Oplag af olie og andre kemikalier

Der er en olietank på ejendommen. Den er nedgravet.

Samlet vurdering af risikoelementer vedrørende miljøforhold

Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbruget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug

Der forventes en affaldsproduktion der er proportional med virksomhedens størrelse og type.

Ansøgning nr. 226839, Thorkild Balleby Jensen, Hedegårdvej 55, 7620 Lemvig

Affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b. Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Husdyrbruget skal sortere sit affald og sikre, at mest muligt affald bliver sorteret fra til genbrug, genanvendelse og anden endelig materialenyttiggørelse. Affald som ikke kan genanvendes skal håndteres som forbrændingseget, deponeringseget eller farligt affald i henhold til Lemvig Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Husdyrbruget skal håndtere sit affald efter reglerne i affaldsbekendtgørelsens og affaldsaktørbekendtgørelsen. Det betyder, at husdyrbruget skal sortere deres erhvervsaffald og aflevere det til en godkendt affaldsmottager med henblik på genbrug, genanvendelse eller anvendelse til anden endelig materialenyttiggørelse.

Ifølge affaldsbekendtgørelsen defineres erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse som værende:

- Glasaffald
- Metallaffald
- Plastaffald
- Papiraffald
- Papaffald
- Træaffald
- Genanvendeligt farligt affald, herunder batterier og elektronik
- Genanvendeligt PVC-affald
- Andet affald, der er egnet til materialenyttiggørelse, fx byggeaffald og have/parkaffald.

Husdyrbruget skal sikre en høj reel genanvendelse af affaldet og skal på anmodning fra kommunen kunne dokumentere, at affaldet bliver leveret til et godkendt affaldshåndteringsanlæg, som sikrer, at de enkelte affaldsfraktioner reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt. Dokumentationen kan være fra behandlingsanlægget.

Virksomheder kan aflevere affaldet til:

- Et genanvendelsesanlæg eller et anlæg, som forbereder affald til genbrug, der er registreret i Affaldsregistret.
- En indsamlingsvirksomhed, der er registreret i Affaldsregistret.
- En virksomhed, som kan undlade at lade sig registrere efter bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- Et kommunalt behandlingsanlæg, der er registreret i Affaldsregistret.
- En kommunal genbrugsplads eller en kommunal ordning efter § 11.
- En frivillig tilbagetagingsordning, jf. bekendtgørelse om affald.

Det vurderes, at husdyrbruget kan producere farligt affald, herunder for eksempel:

- Oliefiltre
- Batterier
- Spildolie
- Spraydåser
- Kanyler

- Kemikalierester
- Giftrester (også rottegift)
- Medicinrester
- Lysstofrør

Opbevaring af farligt affald kan udgøre en miljørisiko.

Vurdering

Ejendommen er omfattet af § 16 a og er derfor omfattet af miljøministeriets affaldsregulering og Lemvig Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald. Husdyrbruget skal derfor også være tilknyttet en kommunens ordning for håndtering af farligt affald eller have aftale med en anden godkendt indsamler eller behandlingsanlæg, såfremt der opstår farligt affald på husdyrbruget.

Affaldsmængder

Nedenstående angiver anslåede og forventede mængder af affald årligt.

Fast affald

Affaldstype	Opbevarings- sted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK- kode	ISAG- kode
Olje- og kemi- kalieaffald:						
Spildolie				0	13.02.08	06.01
Olietromle				0	15.01.04	56.20
Blyakkumulatorer	-	-	Kommunal modtagestation	ingen	16.06.01	05.99
Tørbatterier – NiCd		-	Kommunal modtagestation	ingen	20.01.33	77.00
Tørbatterier – Kviksølv		-	Kommunal modtagestation	ingen	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap/plast)	Container	Lemvig Beton	Kommunal modtagestation	500 kg	15.01.01	50.00
Bigbags af PE- plast	Container	Lemvig Beton	Kommunal modtagestation	200 kg	15.01.02	52.00
Lysstofrør og elsparepærer		Egen	Kommunal modtagestation	100	20.01.21	79.00
Jern og metal	Intet fast	Produkthandler	Produkthandler	500 kg	02.01.10	56.20
Diverse brændbart inkl. tomme medicinglas	Container	Egen	Kommunal modtagestation	Varierende mængder	Afhængig af indhold / 15.01.07	19.00
Glas	Intet fast	Egen	Kommunal modtagestation		20.01.02	51.00

Vurdering

Der er en affaldsproduktion på ejendommen, og affaldet sorteres og medbringes og afleveres på genbrugspladsen. Ejendommen er tilmeldt dagrenovation. Det vurderes at ejendommen lever op til affaldshierakiet og til affaldsregulativerne for Lemvig Kommune.

Døde dyr

Døde dyr overdækkes med kadaverkappe indtil de afhentes af destruktionsanstalt, DAKA. Afhentning sker løbende. Animalsk affald opbevares så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil

afhentning til autoriseret destruktionsanstalt. Døde dyr opbevares på en plads ved indkørslen til ejendommen.

Kemikalier generelt

Eventuel opbevaring af brugte sprøjter vil ske i kanyleboks og bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Pesticider

Ingen pesticider, økologisk drift.

Oliekemikalier

Der er 1 olietank på ejendommen. Olietanken er nedgravet.

Spildevandsmængde

Spildevandstyper	m ³ /år efter godkendelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	1000 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra beboelse	200 m ³	Nedsivning	Septiktank

Beskrivelse af spildevandstilledning

1000 m³/år spildevand tilledes gyllebeholder med flydende husdyrgødning.

Beskrivelse af spildevandsafledning

Rengøringsvand ledes fra stald til gyllebeholder.

Sanitært spildevand ledes til septiktank.

Tagvandet afledes til nedsivning gennem faskine.

Energiforbrug

Energi

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Elforbrug	100.000 kwh	120.000 kwh
Dieselolie	18.000 l	21.000 l

Elforbruget i på husdyrbruget går primært til belysning og drift af teknisk udstyr, herunder malkning og nedkøling af mælk.

Energibesparende foranstaltninger

Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer sikres det, at der, i det omfang det er foreneligt med biologiske forhold, vælges mellem de mest energibesparende systemer. F.eks. LED-belysning.

Vurdering

Elforbruget ligger omkring normforbruget på 670 kwh pr årsko. Det vurderes dog at det højere forbrug ligger indenfor den naturlige variation. Ligeledes gælder at der er tale om ældre stalde som generelt har et højere energiforbrug sammenlignet med nyere stalde.

Vandforbrug

Vand

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Årligt forbrug af drikkevand	6.000 m ³	7.000 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde	800 m ³	1000 m ³

Vandforbruget er beregnet ud fra normtal 2015

Bedriften forsynes vand fra eget vandværk. Der forventes en stigning af vandforbruget i forbindelse med tilladelsen.

Vandbesparende foranstaltninger

Drikkevandsinstallationerne på bedriften efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild.

Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og repareres hurtigst muligt.

Vurdering

Vandforbruget forventes at ligge på normforbruget.

Reststoffer

Udbringning af husdyrgødning bliver foretaget efter de gældende generelle regler ift. indhold af fosfor, kvælstof og zink. Gyllen vil i øvrigt indeholde vand og fodersplid mm. Disse forhold er der i de generelle regler taget højde for og det vurderes derfor at udbringningen af gylle lever op til disse generelle regler.

Foder

Der anvendes hjemmeblandet fuldfoder. Tilskudsfoder leveres til plansiloer. Der fodres i forbindelse med malkning.

Der sikres effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, således at fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Derudover er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer.

Der er på bedriften stor opmærksomhed mod at minimere anvendelsen af råvarer i produktionen. Der laves således løbende foderkontroller, for derigennem at kunne monitorere fodereffektivitet og produktionseffektivitet. Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende.

Vurdering

Det vurderes at foderforbrug og tiltag i øvrigt vedr. foder lever op til en produktion af den ansøgte størrelse.

Samlet vurdering af affalds- og ressourceforbrug

Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og Lemvig Kommunes Affaldsregulativ for erhverv. Virksomheden oplyser, at reglerne efterleves.

Det vil sige, at

- Dagrenovationslignende og forbrændingsejnet affald bortskaffes til forbrænding.
- Deponeringsejnet affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås.
- PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt.
- Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i egnet emballage

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand:

- Farligt affald opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og beskyttet mod vejrlig. Tanke er sikret mod påkørsel.
- Eksisterende olietanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke skal anmeldes til Lemvig Kommune.

Det vurderes, at der er redegjort for et vand- og energiforbrug, der står mål med størrelsen af dyreholdet og alderen på staldene. Der er en stigning i ressourceforbruget som følge af godkendelsen.

B.9 Valg af BAT

Alle stalde er med faste gulve eller dybstrøelse.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav Kg N/år	3735	431	4166
Faktisk emission Kg N/år	3735	431	4166
Forskel Kg N/år			0
BAT krav overholdt			Ja

Der anvendes ingen direkte virkemidler til reduktion af ammoniakfordampningen. Det faste gulv skræbes flere gange dagligt, hvilket dog i relation til Miljøstyrelsen ikke har nogen effekt på ammoniakfordampningen.

B.10 Grænseoverskridende virkninger

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger hverken lokalt eller internationalt.

IE-husdyrbrug

Ikke IE-brug

Miljøkonsekvensrapport

I relation til miljøkonsekvensrapportens krav til oplysninger jf. punkt B henviser til punkter B1-B10 i nærværende afsøgning, og den videre redegørelse i miljøkonsekvensrapporten tager udgangspunkt i ovennævnte oplysninger.

E.1-a Udformning, dimensioner mm.

Ejendommen består af følgende produktionsbygninger:

Materialevalg

	Grund-plan ca.	Bygnings-højde ca.	Tag-hældning	Bygningsmaterialer/f arver	Anvendelse
Kostald	1028 m ²	8 m	20 °	Stenmur, gardin og lyst tag	Køer
Ungdyrsstald	711 m ²	7 m	20 °	Sorte stålplader, gråt tag	Køer
Stald 2	608 m ²	7 m	20 °	Sorte stålplader, gråt tag	Køer
Ny kalve	240 m ²	4 m	20 °	Sorte stålplader, gråt tag	kalve
Udeareal	84 m ²	0 m	0	Befæstet foderbord	Køer
Udeareal	358 m ²	0 m		Befæstet foderbord	Køer
Gyllebeholder 1	1300 m ³	3 m		Elementer	Gylle
Gyllebeholder 2	3300 m ³	3 m		Elementer	Gylle

I øvrigt henvises til landskabsvurderingen under punkt B.4.

E.1-b Forventede indvirkning på miljøet

Husdyrbruget forventer ingen væsentligt skadende virkninger på miljøet som følge af produktionen på ejendommen. På ejendommen følger og overholder man generelt dansk lovgivning, men i særdeleshed vurderes at lovgivningen om anvendelsen af gødning herunder husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrloven i alt sin væsentlighed sikrer miljøet mod utilsigtede virkninger af husdyrproduktionen. De beskrevne krav til dansk landbrug indenfor kvælstofkvoter, fosforregnskab, vurdering af mulige skader på sårbar natur, vurdering af påvirkning af naboer mm, vurderes at forebygge og begrænse den mulige skade som landbrugsproduktionen kan have på miljøet.

Husdyrbrugets forventede potentielle væsentlige indvirkningerne på miljøet vurderes at være:

- påvirkning af vandmiljø
- påvirkning af omkringliggende natur
- påvirkning af naboer

Vandmiljø

Projektet kan potentielt påvirke vandmiljøet, både grundvandsressourcen og ferske vande samt havmiljøet. Det er dog vurderet at de generelle virkemidler som virksomheden skal leve op til jf. anden lovgivning, modvirker de potentielle væsentlige påvirkninger af vandmiljøet. Herunder gælder erhvervets generelle krav til opsamling af overskudskvælstof gennem efterafgrøder, og skærpede krav til fosforoverskud fra bedrifterne.

Kumulation

Produktionen af fødevarer vil altid medføre en påvirkning af miljøet, men i Danmark er der skrappe kvotekrav til anvendelsen af kvælstof til planteavl, således at ikke alle planter tildeles den gødning de har brug for. Dette krav, sammen med ovenstående efterafgrøder mm. betyder at der, selv i kumulation med andre ejendommen, må forventes en minimal påvirkning af miljøet.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle særligt sårbare naturkategorier i området. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning på naturen i området.

I relation til bilag IV dyre- og plantearter vurderes bekendtgørelsens afskæringskriterier i alt sin væsentlighed at reducere påvirkningen af sådanne arter til et absolut minimum, og at disse arter derfor ikke påvirkes negativt af produktionen.

Kumulation

Bedriftens påvirkning af særlig sårbar natur er vurderet i forhold til kumulation med øvrige bedrifter i nærområdet. I relation til særlig sårbar natur er der skærpede krav til bedriftens tilladte påvirkning af et særligt sårbart område, såfremt der ligger andre bedrifter i nærheden af den sårbare natur.

Der er ingen andre bedrifter indenfor en afstand der medfører kumulationen.

Naboer/lugt

Alle husdyrproduktioner medfører en emission af lugt, støv, støj og lys. Disse emissioner spredes omkring bedriften afhængig af vind, højde på afkast, hastighed på luften i ventilator og temperatur. I relation til lugt vurderes denne spredning omkring ejendommen i husdyrgodkendelse.dk, hvor i forvejen fastsatte afskæringskriterier i forhold til enkeltliggende naboer, samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområde skal overholdes. Bedriften overholder disse afskæringskriterier og derfor vurderes bedriften ikke at påvirke miljøet væsentligt med hensyn til lugt.

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ikke øvrige produktioner indenfor disse afstande og derfor er kumulationen med andre husdyrbrug ikke vurderet.

E.1-c Risiko for ulykker mm.

Risici og håndtering

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip

Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge. Kan medføre nedsvivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb fra frosne marker eller efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Afløb er afblændet så gylle ikke kan løbe i dræn
- Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpepestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Husdyrbruget drives økologisk og der er derfor ingen pesticider på ejendommen.

Oplag af olie og andre kemikalier

Der findes 1 olietank på ejendommen. Den er nedgravet.

Samlet vurdering af risikoelementer vedrørende miljøforhold

Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbruget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

Beskrivelse af risikominimering

Gyllebeholderne bliver etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Endvidere bemærkes, at anlægget er under dagligt opsyn. Alle medarbejdere vil desuden blive instrueret i forholdsregler i tilfælde af uheld.

E.1-d Væsentlige alternativer

Husdyrbruget har i forbindelse med godkendelsen vurderet på alternativer indenfor ammoniakreduktion og lugtreduktion. Produktionen lever op til Miljøstyrelsens fastsatte afskæringskriterier for lugt og ammoniak, herunder det vejledende BAT niveau for ammoniak. Det er derfor vurderet at investering i yderligere emissionsreducerende teknologi som luftrensning eller forsurening ikke vil være et proportionalt tiltag, og disse er derfor udeladt.

Der er vurderet på alternative placeringer omkring ejendommen, både i forhold til naboer og natur. Det er vurderet at den valgte placering er den placering der tager bedst hensyn til naboer og sårbare naturområder, og de øvrige placeringer er derfor fravalgt.

E.2 Ikke teknisk resume

I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Ejendommen er ikke beliggende i område med særlige landskabelige interesser.
- Staldsystemerne i alle stalde er med fast gulv eller dybstrøelse med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget.
- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Der foretages forskellige egenkontroller, for at bl.a. at følge produktionen, forbrug af fx foder, el og vand m.m.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

E.3 Kompetente ekspert

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af Cand.scient Jakob Altenborg fra Miljø & Natur Landbrugsrådgivning.

F.1-a Husdyrbrugets placering

Der henvises til punkt B.4

F.1-b Fysiske karakteristika

Der henvises til punkt E.1-a

F.1-c Energibehov og forbrug

Der henvises til punkt B.8

F.1-d Reststoffer og emissioner

Der henvises til punkterne B.5 for ammoniak, B.6 for lugt, B.7 for Støj, rystelser og støv og B.8 for affald

F.2 Rimelige alternativer

Der er vurderet på flere alternative placeringer af den nye kalvestald. Placeringer har alle været omkring den nuværende bygningsparcel. Den valgte placering er valgt ud fra hensyn til produktionsflowet på ejendommen og af hensyn til at dyrene i stald 2 og kostalden skal have mulighed for at komme på græs. Alternative placeringer på ejendommen vil medføre at bygningen kommer til at ligge så den begrænser adgangen til de omkringliggende arealer. Se bilag med alternative placeringer. Det er derfor vurderet at de undersøgte alternativer ikke er reelle alternativer i forhold til den ansøgte drift og der er derfor set bort fra alternativerne.

Der er ikke vurderet på alternativer til reduktion af ammoniakfordampningen. Husdyrbruget har valgt at anvende faste dræned gulve, hvilket betyder at der reelt ikke er alternativer til øget ammoniakreduktion.

F.3 Referencescenarie

Referencescenariet i den ansøgte produktion vurderes at være den eksisterende produktion og eksisterende produktionsbygninger. En statisk tilstand er oftest ikke et udtryk for noget positivt, da der er ensbetydende med at hjulene er gået i stå. Dette er også tilfældet i landbruget. Det er derfor uundgåeligt, at landbruget hele tiden ændres i takt med omgivelserne.

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Inden for landbrugserhvervet er det en realitet, at landmanden står over for faldende afregningspriser i forhold til inflationen samtidigt med, at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal optimeres og udvides. Hvis produktionen ikke optimeres, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige og samfundsmæssige konsekvenser, det giver.

F.4

Generelt gælder for alle nedenstående forhold at det vurderes at husdyrbrugets påvirkning hovedsageligt er begrænset til lokalområdet, dog undtagen klimagasser. Projektets direkte indvirkninger er beskrevet, og der vurderes ikke at være væsentlige sekundære eller langsigtede virkninger. Det er vurderet at de miljøbeskyttelsesmål der er vedtaget i Danmark og EU er implementeret i den gældende lovgivning for området, og at der i den kontekst ligeledes er foretaget vurderinger af effekten af de enkelte påvirkninger både lokalt og internationalt.

Befolkningen og menneskers sundhed

Der er ingen forventning om at husdyrbruget vil påvirke befolkningen eller menneskers sundhed. Husdyrbruget er placeret med god afstand til tættere befolkede områder og den potentielle påvirkning af sundheden vurderes at være begrænset til de nærmeste omgivelser omkring husdyrbruget. Ifølge Miljøstyrelsens vurdering af luftforureningens påvirkning af mennesker og miljø, er der ikke angivet en direkte effekt af luftforureningen fra husdyrbrug på menneskers sundhed.

Biodiversiteten

Biodiversiteten kan potentielt påvirkes af husdyrbrugets emission af ammoniak. Miljøstyrelsen har fastlagt en række faste definerede naturkategorier som er oplyst i punkt B.5. Her fremgår ligeledes naturkategoriernes sårbarhed for ammoniak. Det vurderes derfor at så længe de fastsatte sårbarheder i forhold til ammoniak overholdes, vil der ikke være en påvirkning af biodiversiteten fra husdyrbruget.

Jordarealer og jordbund

Husdyrbrugets produktion foregår i lukkede systemer (stalde) og der vil derfor ikke være en løbende påvirkning af jordbunden eller jordarealet. I forbindelse med anlægsfasen har der været en påvirkning helt lokalt, men denne påvirkning vurderes ikke at have en væsentlig påvirkning på miljøet.

Vand

Husdyrbrugets produktion foregår i lukkede systemer (stalde) og der vil derfor ikke være en påvirkning af vandressourcerne som følge af husdyrbrugets placering eller drift.

Luft og Klima

Luften påvirkes med udledning af ammoniak og lugt. Disse faktorer kan have en ikke uvæsentlig lokal påvirkning, men udover nærområdet (300 m radius) vurderes påvirkningerne at være af underordnet karakter.

I relation til emission af klimagasser har det ikke været muligt at finde empiriske data der gør det muligt direkte at kvantificere effekten af det enkelte husdyrbrug. Men ifølge Mette Hjort Mikkelsen et al kommer 20 % af udledningen af klimagasser til atmosfæren i Danmark fra husdyrproduktionen. Det er derfor en ikke uvæsentlig mængde klimagasser der udledes fra husdyrproduktionen.

Det har ikke været muligt at finde kilder, der gør det muligt at sammenligne emissionen af drivgasser fra dansk husdyrproduktion med husdyrproduktion i f.eks. Østersølandene. Denne sammenligning vurderes at være relevant i forhold til, at den samlede produktion af fødevarer ikke kan forventes at falde i de kommende år, som følge af befolkningstilvæksten. Derfor for at kunne vurdere effekten af en reduktion af klimagasser i dansk husdyrproduktion vil det være nødvendigt at vurdere, hvad evt. store krav til reduktion af klimagasser vil betyde af udflytning af husdyrproduktion, til lande med mindre skrappe miljøkrav end de danske. Atmosfæren er ligeglad om klimagasene kommer fra Danmark eller fra Polen.

Samlet vurderes husdyrbruget ikke at påvirke klimaet mere end et tilsvarende husdyrbrug i Danmark eller i øvrigt resten af verden, og det vurderes at yderligere indgreb i forhold til klimaet, bør ske gennem generel regulering.

Kulturarv og landskab

Husdyrproduktionen er beliggende i et område uden særlige landskabelige værdier og uden kulturarv. Det vurderes derfor at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af disse forhold.

F.5-a Anlæggelse og tilstedeværelse af husdyrbruget

I forbindelse med anlægsfasen af husdyrbruget, må det forventes at der vil være en ikke uvæsentlig transport til og fra byggepladsen, og der vil være en påvirkning af området med støv og larm. Ligeledes vil der være et større ressourceforbrug i form af vand og el samt brændstof. Anlægsfasen vurderes dog at være relativt kort og påvirkningen af lokalområdet derfor af forbigående karakter.

Tilstedeværelsen af husdyrbruget vil påvirke næromgivelserne med ammoniak, lugt, støj og støv. Disse forhold er behandlet under punkt B.5, B.6 og B.7. Samlet set vurderes tilstedeværelsen, ud fra objektive kriterier opstillet af Miljøstyrelsen i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, ikke at føre til en væsentlig påvirkning af området.

F.5-b Brugen af naturressourcer

Brugen af naturressourcer begrænser sig til vandforbrug til drikkevand. Som en naturlig del af driften sker der en løbende monitoring af vandforbruget. Vandressourcen er i øvrigt ikke begrænset i området. Det vurderes derfor at der ikke vil være en påvirkning af vandressourcen.

F.5-c Emission af forurenende stoffer

Emission af ammoniak og lugt vurderes at være den væsentligste kilde til påvirkning af miljøet fra husdyrbruget. Begge forhold er vurderet i afsnit B.5 og B.6 og nærværende miljøkonsekvensrapport giver ikke anledning til andre vurderinger og konklusioner.

Forhold som støj og vibrationer mm. er behandlet og vurderet i afsnit B.7 Nærværende miljøkonsekvensrapport giver ikke anledning til andre vurderinger og konklusioner.

Bortskaffelsen af og genanvendelsen af affald er behandlet i afsnit B.8 og nærværende miljøkonsekvensrapport giver ikke anledning til andre vurderinger og konklusioner

F.5-d Faren for sundhed, kulturarv og miljø

I henhold til afsnit E.1-c og afsnit F.4, vurderes faren for menneskers sundhed, kulturarv og miljøet som værende ikke væsentlig.

F.5-e Kumulation

Under punkt B.5 er kumulationen i relation til særlig sårbar natur i nærheden af husdyrbruget vurderet. Det forventes ikke at projektet medfører en påvirkning af de nærmeste særligt sårbare områder.

F.5-f Indvirkning på klimaet

Husdyrbrug påvirker atmosfæren med udledning af særligt klimagasserne metan og lattergas (Sven g. Sommer et al, 2007). I henhold til Mette Hjort Mikkelsen et al udgør drivhusgasserne fra husdyrbrug ca. 20 % af den samlede udledning af drivhusgasser fra Danmark. Det har ikke umiddelbart været muligt at finde empiriske tal der gør det muligt at kvantificere den specifikke udledning fra husdyrbruget. Det vurderes dog heller ikke som relevant idet vurderingen af effekten alligevel skal foretaget i kumulation med øvrige emissioner af drivhusgasser, herunder den samlede udledning i Danmark. I forhold til den samlede udledning af drivhusgasser i Danmark er den ansøgte produktion og dermed emission ubetydelig, og det vurderes derfor at det ansøgte projekt i sig selv ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet i forhold til udledningen af klimagasser, men det kan ikke udelukkes at projektet i kumulation med den øvrige udledning af drivhusgasser i Danmark og resten af verden, kan medføre en negativ påvirkning af klimaet. Det vurderes dog ikke som en rimelig udfordring at løse denne problematik i en konkret miljøgodkendelse.

F.5-g Anvendte teknologier

Der anvendes ingen teknologier til reduktion af ammoniakfordampningen.

F.6 Metoder eller beviser

Der er ikke identificeret væsentlige virkninger på miljøet og der er derfor ikke anvendt metoder eller beviser til at forudberegne virkningerne.

F.7 Påtænkte foranstaltninger

Der er ingen påtænkte foranstaltninger til at forebygge eller begrænse miljøpåvirkningerne, idet der ikke er identificeret væsentlige virkninger på miljøet som følge af den ansøgte husdyrproduktion.

F.8 Større ulykker og katastrofer

Der er udarbejdet en beredskabsplan i henhold til Rådets direktiv 2012/18/EU. I beredskabsplanen er de væsentligste risikofaktorer beskrevet og forholdsregler i tilfælde af uheld er beskrevet.

Den største risiko for større skade på miljøet vurderes at være brud på gylletank. I den forbindelse vil en større mængde gylle kunne forurene vandmiljøet. Derfor er der i beredskabsplanen beskrevet hvordan der skal foretages opdæmninger. Risikoen for brud på gyllebeholder vurderes at være meget lille. Gyllebeholderne kontrolleres således hvert 10. år for holdbarhed og stand, og der foretages årlig inspektion af ejer der kan være med til at sikre at evt. brud bliver identificeret inden et egentligt kollaps af tanken.

F.9 Ikke teknisk resume

Miljøkonsekvensrapportens afsnit F har til formål at identificere forhold på husdyrbruget som kan medføre en væsentlig skadelig virkning på miljøet. I afsnittet er gennemgået effekten af:

- Ammoniak
- Lugt
- Klimagasser
- Støv
- Støj
- Menneskers sundhed
- Naturressourcer
- Vibrationer
- Affald

Der er ikke identificeret forhold på husdyrbruget som kan medføre en væsentlig virkning på miljøet.

F.10 Referenceliste

Miljøstyrelsens hjemmeside - Luftforureningens påvirkning af mennesker og miljø

Mette Hjorth Mikkelsen, Rikke Albrechtsen, Ole-Kenneth Nielsen og Steen Gyldenkærne – debat indlæg i Altinget.dk: Forskere: Reduktion i drivhusgasser fra landbruget er "tæt knyttet til husdyr-produktion"

Sven G. Sommer et al. Aktuel videnskab 5, 2007: Drivhusgasser og husdyrproduktion

Røde markeringer er alternative placering af projekteret kalvestald.

Beredskabsplan for Hedegårdvej 55, 7620 Lemvig

Indhold

2 INDLEDNING TIL OG FORMÅL MED BEREDSKABSPLANEN	79
3 SELVE BEREDSKABSPLANEN	80
3.1 KORTMATERIALE.....	80
3.2 TELEFONNUMRE	81
3.3 BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS	82
3.4 INSTRUKS VED OVERLØB AF GYLLE	83
3.5 INSTRUKS VED KEMIKALIE- ELLER OLIESPILD	84
3.6 STOPHANER OG HOVEDAFBRYDERE	85
3.7 INSTRUKS VED STRØMSVIGT	85
3.8 BILAG A. "KORT OVER EJENDOMMEN"	86
3.9 BILAG B. "KORT OVER AFLØB"	87

Ved store uheld ring altid 1-1-2! Ved mindre uheld ring til miljømyndighederne. **Er du i tvivl ring 1-1-2.** Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

2 INDLEDNING TIL OG FORMÅL MED BEREDSKABSPLANEN

Beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at håndtere pludseligt opståede situationer og uheld, der kan få konsekvenser for det omgivne miljø. Beredskabsplanen skal være kendt af gårdens ansatte og bør udleveres til indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, mm. Beredskabsplanen skal revideres og kontrolleres mindst én gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes skal være tilgængelig i teknikrummet i stalden. Kopi af beredskabsplanen skal yderligere være tilgængelig på kontoret. Beredskabsplanen er udarbejdet af Miljø & Natur ud fra de angivne retningslinjer, der er angivet i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug.

3 SELVE BEREDSKABSPLANEN

3.1 KORTMATERIALE

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen, der angiver:

- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbyrder m.v.

3.2 TELEFONNUMRE

Kontakt

Telefonnummer

Thorkild mobil

20 12 27 39

Miljømyndighed kontaktes på telefon dag

96 63 12 00

Falck kontaktes på telefon dag eller nat

112

Brandvæsen kontaktes på telefon dag og nat

112

Lægevagt kontaktes på telefon dag eller nat

70 11 31 31

Dyrlæge kontaktes på telefon dag eller nat

Elektriker kontaktes på telefon dag eller nat

VVS kontaktes på telefon dag eller nat

3.3 BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp tilkald brandvæsenet - RING 112 – oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne? I givet fald hvor mange?
- Er dyrene kommet ud? I givet fald dyreart og antal der evt. er fanget

Kontakt herefter ejer på tlf. **20 12 27 39**

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder i særdeleshed fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Slukningsmateriel er placeret i alle driftsbygninger.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse branden den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje
- På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:
 - Brandslukkere i alle bygningsafsnit

3.4 INSTRUKS VED OVERLØB AF GYLLE

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112 og oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring
- Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne
- Kontakt ejeren, på tlf. **20 12 27 39**
- Kontakt miljømyndighederne ved tlf. **96 63 12 00**
- Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet
- På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:
 - Der kan rekvireres traktor gennem kontakt til ejeren

3.5 INSTRUKS VED KEMIKALIE- ELLER OLIESPILD

Ved større overløb af kemikalier og olie - RING 112 og oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevand
- Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne
- Kontakt ejeren på tlf. **20 12 27 39**
- Kontakt miljømyndighederne ved tlf. **96 63 12 00**
- Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber i dræn syd for ejendommen.
- Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer eller lignende, afhængig af mængden og art. Er det f.eks. olie der er løbet til dræn kan man lave en opdæmning af vejgrøften med en bigballe.
- På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:
 - Traktor i laden
 - Halmballer i laden

3.6 STOPHANER OG HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. er noteret på kortet over ejendommen.

- Hovedhane til vand sidder ved boring ved indkørsel til ejendommen
- Hovedafbryder el sidder i beboelse.
- Der anvendes automatsikringer

3.7 INSTRUKS VED STRØMSVIGT

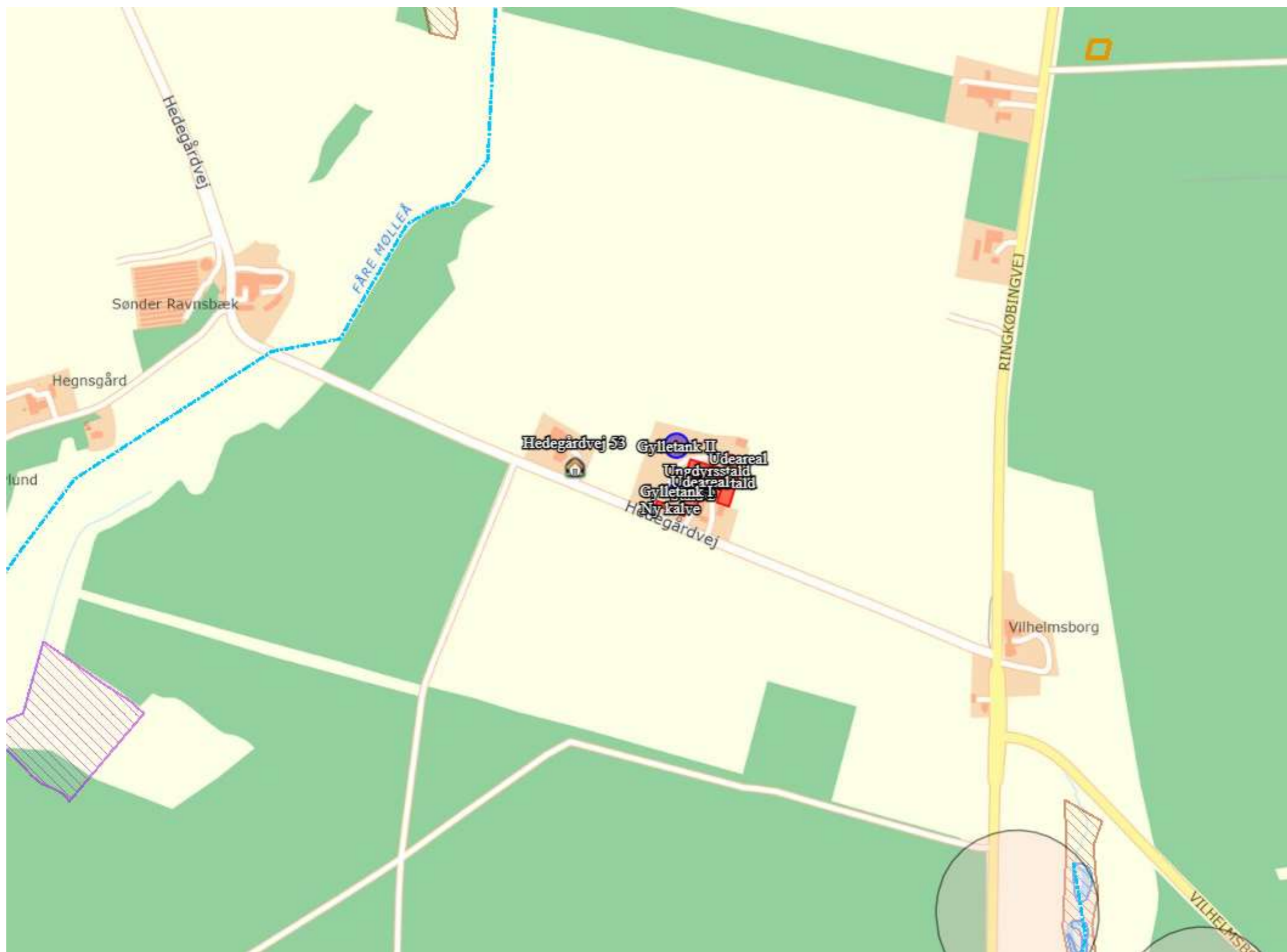
- Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.
- Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.
- Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.
- Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, anvendes nødstrøms generatoren og der ringes og forhøres om varigheden af udfaldet.

3.8 BILAG A. "KORT OVER EJENDOMMEN"

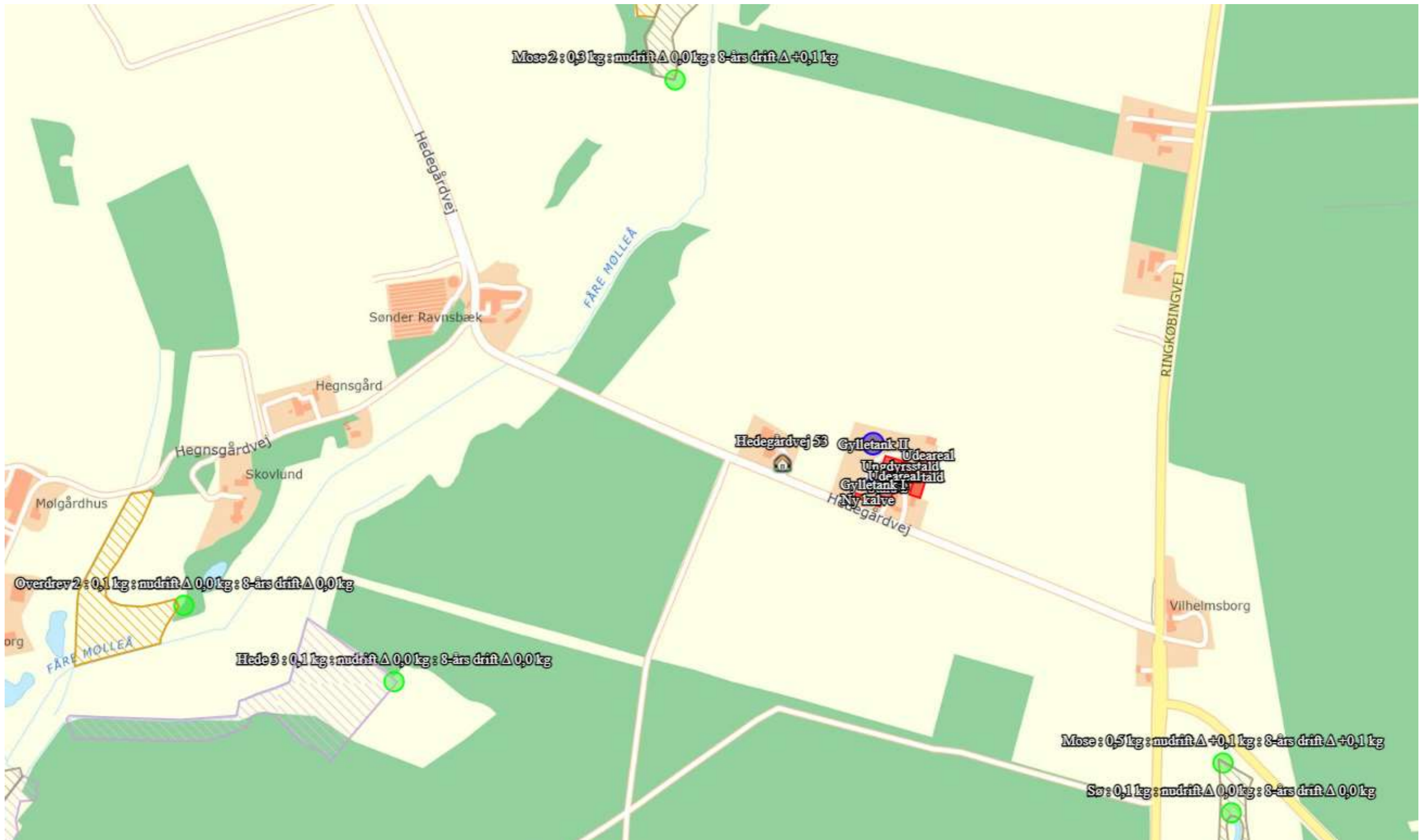

3.9 BILAG B. "KORT OVER AFLØB"

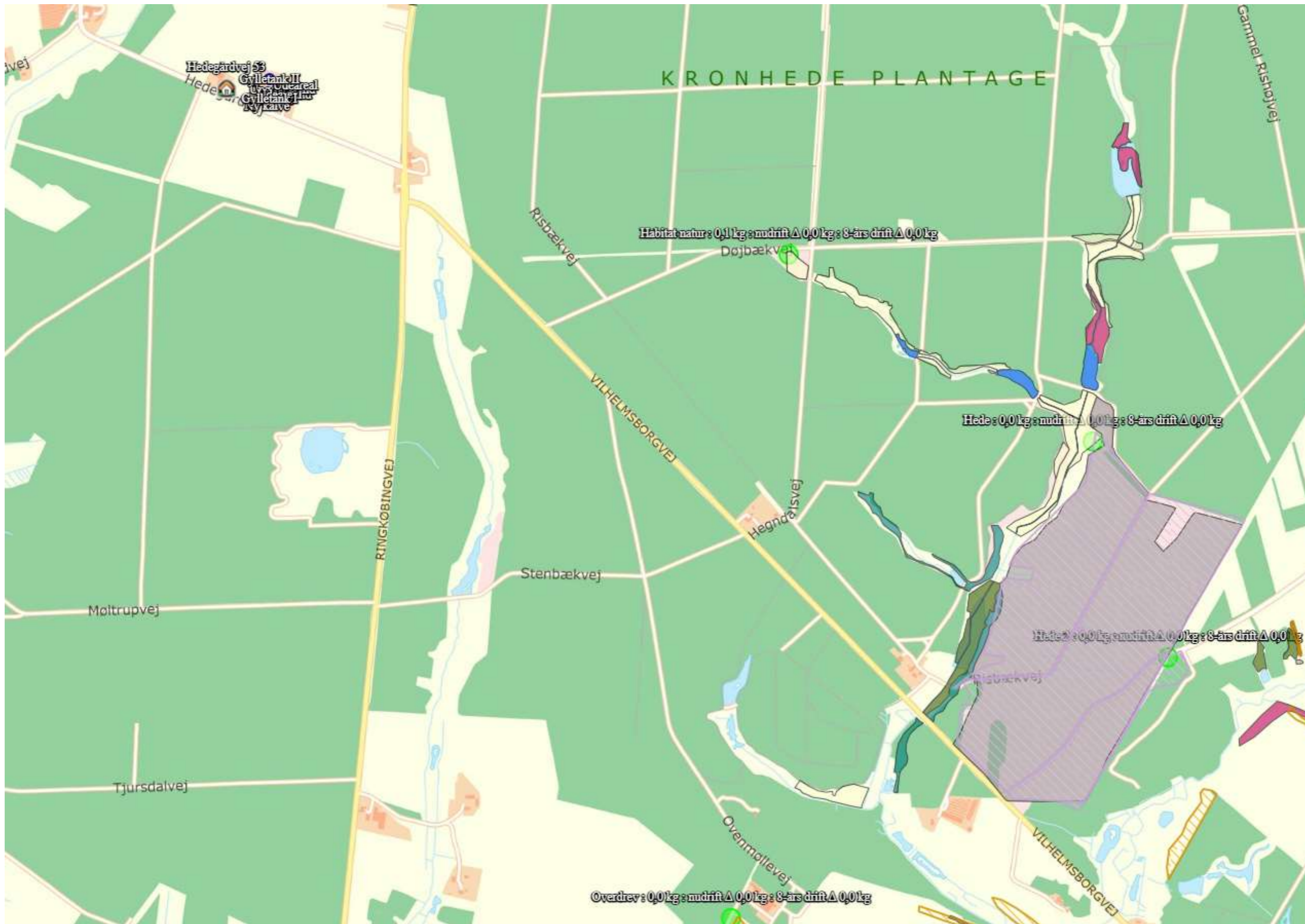

Kortudsnit fra <https://husdyrgodkendelse.dk>, skema 226 839. Kortet viser natur, beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3 (skraverede områder og blå stiplede linje), fortidsmindebeskyttelseslinjer og nærmeste nabobeboelse.

Kortudsnit fra <https://husdyrgodkendelse.dk>, skema 226 839. Ammoniakberegningsskema og beregningsresultat for nærmeste kategori 3-natur. Resultat i læseretningen er: totaldeposition, merdeposition i forhold til tilladt nudrift og merdeposition i forhold til den tilladte drift 8 år før ansøgningstidspunktet. Enheden for resultaterne er kg N/ha/år. Kategori 3-natur er markeret med skraveringer.

Kortudsnit fra <https://husdyrgodkendelse.dk>, skema 226 839. Ammoniakberegningsskema og beregningsresultater for nærmeste kategori 1- og 2-natur. Resultaterne i læseretningen er: totaldeposition, merdeposition i forhold til tilladt nudrift og merdeposition i forhold til den tilladte drift 8 år før ansøgningstidspunktet. Enheden for resultaterne er kg N/ha/år. Kategori 1- og 2-natur er markeret med div. skraveringer.